

# RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

## ARREST

van 12 maart 2019 met nummer RvVb-UDN-1819-0727  
in de zaak met rolnummer 1718-RvVb-0512-UDN

Verzoekende partij	de <b>LEIDEND AMBTENAAR</b> van het agentschap ONROEREND ERFGOED
	vertegenwoordigd door advocaat Veerle TOLLENAERE met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van <b>WEST-VLAANDEREN</b>
Tussenkommende partijen	1. de bvba <b>LUPAN</b>
	vertegenwoordigd door advocaat Katia BOUVE met woonplaatskeuze op het kantoor te 8420 De Haan, Mezenlaan 9
	2. het college van burgemeester en schepenen van de stad <b>BRUGGE</b>
	vertegenwoordigd door advocaat Bart BRONDERS, met woonplaatskeuze op het kantoor te 8400 Oostende, Archimedesstraat 7

---

### I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 20 februari 2019 de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van 8 maart 2018.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Brugge van 27 oktober 2017 ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De verwerende partij heeft aan de eerste tussenkommende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het vernieuwen van een bestaande terrasoverkapping op een perceel gelegen te 8000 Brugge, Pandreitje 1, met als kadastrale omschrijving 2<sup>de</sup> afdeling BRUGGE, sectie B, nr. 1163A.

### II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verzoekende partij heeft eerder, met een aangetekende brief van 26 april 2018, de vernietiging gevorderd, en de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van 8 maart 2018.

Met een arrest van 8 mei 2018 met nummer RvVb/UDN/1718/0848 heeft de Raad die vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid verworpen. De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting ingediend.

2.

De eerste tussenkomende partij vraagt met een aangetekende brief van 25 februari 2019 in de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid tussen te komen. De tweede tussenkomende partij vraagt, door neerlegging ter griffie op 26 februari 2019 van een verzoekschrift, in de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid tussen te komen.

De verwerende partij dient geen nota in met opmerkingen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, maar bezorgt wel het administratief dossier. De argumentatie van de tussenkomende partijen met betrekking tot de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid is vervat in hun verzoekschriften tot tussenkomst.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid op de openbare zitting van 26 februari 2019.

Advocaat Veerle TOLLENAERE voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Katia BOUVE voert het woord voor de eerste tussenkomende partij. Advocaat Bart BRONDERS voert het woord voor de tweede tussenkomende partij.

De verwerende partij verschijnt, alhoewel behoorlijk opgeroepen, niet op de zitting.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

### **III. FEITEN**

De eerste tussenkomende partij dient op 26 juli 2017 bij de tweede tussenkomende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het vernieuwen van een bestaande terrasoverkapping" op een perceel gelegen te 8000 Brugge, Pandreitje 1.

Het perceel ligt, volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Brugge-Oostkust', vastgesteld met een koninklijk besluit van 7 april 1977, in woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde.

Het perceel ligt ook binnen de afbakening van het Unesco Werelderfgoed Brugge.

Het pand is opgenomen op de Inventaris Onroerend Erfgoed.

Het perceel ligt ook binnen de afbakening van het, op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing, voorlopig beschermd stadsgezicht "Vismarkt, het Huidenvettersplein en de Rozenhoedkaai met omgeving", goedgekeurd bij ministerieel besluit van 6 februari 2018.

Er is geen openbaar onderzoek georganiseerd.

Het agentschap Onroerend Erfgoed adviseert op 1 september 2017 ongunstig.

De Raadgevende Commissie Stedenschoon adviseert op 7 juli 2017 ongunstig.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 20 oktober 2017 ongunstig.

De tweede tussenkomende partij verleent op 27 oktober 2017 als volgt een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden aan de eerste tussenkomende partij:

“ ...

*Impact op de omgeving en verkeer*

*De constructie is niet van die aard dat de bijkomende impact vergeleken met de vergunde constructie de onmiddellijke omgeving onomkeerbaar en onaanvaardbaar verandert.*

*Architecturaal concept*

*Kunsthistorische beschrijving, evaluatie en randvoorwaarden*

*Het pand is opgenomen in de inventaris:*

...

*Het pand is kunsthistorisch en stadslandschappelijk waardevol.*

*Evaluatie architecturaal concept*

*De constructie is niet van die aard dat de bijkomende impact vergeleken met de vergunde constructie de onmiddellijke omgeving onomkeerbaar en onaanvaardbaar verandert.*

...”

Tegen deze beslissing tekent de verzoekende partij op 12 december 2017 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 26 januari 2018 als volgt om dat administratief beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren:

“ ...

**4B TOETSING AAN WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN**

...

*De aanvraag moet voldoen aan het reglement betreffende vaste horecaterrassen op het openbaar domein.*

*In art. 3 wordt bepaald dat voor de toekenning van een vergunning rekening gehouden wordt met de beschikbare ruimte, met inbegrip van voldoende doorgang voor het voetgangersverkeer.*

*Art. 6 bepaalt dat de vergunning precair is wat wil zeggen dat deze steeds kan aangepast worden of ingetrokken om redenen van algemeen belang. Art. 8 bepaalt dat er voor bepaalde straten en pleinen een specifieke regeling kan worden vastgesteld onder meer wat betreft zonering, uitzicht, inrichting, en materialen van de vaste terrassen. Art. 18 bepaalt wat er kan gebeuren bij inbreuken op het reglement.*

*In 1985 werd een precaire vergunning verleend voor het plaatsen van een vast terras. Er was toen geen reglementering inzake vaste terrassen. Van het voorliggende terras kan*

*gesteld worden dat het de doorgang belemmert van de voetgangers. Deze moeten letterlijk op de rijweg stappen omdat het voetpad en de parkeerplaatsen ingenomen worden.*

*Het instandhouden van het stadslandschappelijk waardevol karakter van de binnenstad is een zaak van algemeen belang. Er kan gewezen worden op het feit dat de binnenstad van Brugge erkend is als Unesco werelderfgoed.*

*Een uniforme regeling voor dergelijke terrassen dringt zich op.*

*Aangezien het om een precaire vergunning gaat is het bij voorliggende aanvraag voor het vernieuwen van de terrasconstructie van belang om af te wegen of dergelijk terras op deze beeldbepalende plaats wenselijk is. Er kan gewezen worden op het feit dat de context na 30 jaar sterk gewijzigd is (Unesco Werelderfgoed geworden, gelegen in beschermd stadsgezicht).*

...

#### **4C BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING**

*De aanvraag betreft het vervangen van een terrasconstructie op de hoek van de Braambergstraat en het Pandreitje. De horecazaak is zeer beeldbepalend als men vanaf de Dijver richting de Vismarkt gaat.*

*Er was een voormalig terras dat zonder in het bezit te zijn van een vergunning afgebroken werd en waarbij gestart was met de aanleg van een nieuw terras.*

*Er wordt voorzien in een terrasconstructie met heel wat verticale steunpunten (in het midden zelfs dubbele steunpunten) en dwarse verbindingselementen. Deze constructie is weinig esthetisch en ontnemt het zicht op de waardevolle langshevel. Bovendien is de constructie op deze plaats gewrongen tussen de gevel en de bomen.*

*Een eenvoudiger structuur zou hier beter passen in het straatbeeld. Hierbij kan gedacht worden aan een open terras met een zonneluifel. De voorgestelde constructie, die zowat aan alle zijden afsluitbaar is, is te opvallend in het straatbeeld aanwezig. Bovendien wordt het openbaar domein daardoor steeds meer geprivatiseerd.*

*Het terras verhindert het gebruik van het voetpad en van heel wat parkeerplaatsen in de zomer. Er zou kunnen gedacht worden aan een opstelling van het terras tussen de bomen waarbij het voetpad niet gehinderd wordt.*

*Er kan gevreesd worden voor een grote precedentswaarde. In het dossier wordt onder meer verwezen naar een bestaande terrasconstructie bij Tom Pouce op de burg. Toch blijkt deze vergelijking niet helemaal op te gaan omdat de ligging anders is. De Tom Pouce is gelegen aan een groot plein en het is bovendien een minder geslaagd voorbeeld dat op vandaag niet meer zou vergund worden gezien de ligging in een binnenkort beschermd stadsgezicht.*

*In het verslag van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar wordt melding gemaakt van een visievorming voor de terrassen ter hoogte van de Markt waarbij zowel de Stad, Onroerend Erfgoed als de constructeur/leverancier samen tot een compromisvoorstel willen komen. Er blijken esthetischer alternatieven te bestaan die ruimtelijk beter inpasbaar zijn. Het gaat om constructies met minder verticale stijlen (grotere overspanningen) en zonder horizontale verbinding tussen de steunelementen. Het is aangewezen om ook voor*

*deze beeldbepalende locatie binnen het toeristische centrum te streven naar een visievorming en geen ad hoc beslissingen te nemen.*

*Uit het beroepschrift kan opgemaakt worden dat het CBS een standpunt heeft ingenomen inzake terrasoverkappingen waarbij beslist werd om de vervanging van bestaande en vergunde terrasoverkappingen principieel toe te staan voor zoverre de overkapping zich niet binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht situeert, deel uitmaakt van een beschermd monument of er geen andere bepalingen zijn die de vergunbaarheid in het gedrang brengen.*

*Voor deze terrasoverkapping moet benadrukt worden dat deze in de toekomst wel zal behoren tot een beschermd stadsgezicht en het daarom niet aangewezen is om de aanvraag op dit ogenblik te vergunnen. Een dergelijke gesloten terrasoverkapping is op deze beeldbepalende plaats niet passend.*

*Bovendien is er twijfel of de terrasoverkapping ooit vergund werd en gaat het hier misschien wel over een bestaande maar niet noodzakelijk over een vergunde overkapping.*

*Door het CBS wordt de nieuwe toestand vergeleken met de aanwezige toestand en wordt gesteld dat de bijkomende impact de onmiddellijke omgeving niet onomkeerbaar en onaanvaardbaar verandert. Toch is het nodig om te evalueren of de bestaande constructie, die dateert van zeer lang geleden nog wel passend is in deze stadslandschappelijk waardevolle omgeving.*

*...*

Na de hoorzitting van 6 februari 2018 verklaart de verwerende partij het administratief beroep op 8 maart 2018 ongegrond en verleent als volgt een stedenbouwkundige vergunning:

*“... ”*

#### **5B TOETSING AAN WETTELIJKE EN REGLEMENTAIRE BEPALINGEN**

*De aanvraag dient getoetst te worden aan de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan. De functie van het gebouw wijzigt niet met voorliggende aanvraag (horeca met woonst). Het gelijkvloers is vergund in functie van horecazaak.*

*De aanvraag is verenigbaar met de woonbestemming volgens het gewestplan op voorwaarde dat de aanvraag verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening en past in de plaatselijke aanleg.*

*De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar had vragen over de vergunningstoestand.*

*Naar aanleiding van de hoorzitting bezorgt de stad de vergunningen uit het verleden. Op 4 maart 1983 werd een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het verlengen van het zonnescherm. Dit impliceert een uitbreiding van het overdekte terras, dit blijkt eveneens uit de foto's die toegevoegd zijn aan de vergunning. Dit betekent dan ook dat de aanvraag in het licht van deze vergunning moet bekeken worden en dat enkel de vernieuwing moet bekeken worden. Op het plan, gevoegd bij de vergunning van 9 september 1994, blijkt dat de terrasoverkapping reeds 18m is op 4m diep.*

*De aanvraag moet getoetst worden aan de gemeentelijke stedenbouwkundige vergunning op het bouwen, verkavelen en op de beplantingen.*

*Art. 33 van de verordening bepaalt over het materiaalgebruik: "Het schrijnwerk van vensters, deuren en poorten moet uitgevoerd worden in hout, met voldoende profilering.*

*Het dient geschilderd te worden. Bij nieuwbouw is profilering niet opgelegd. Esthetisch verantwoord gebruik van metaal kan worden toegelaten. Voor panden opgenomen op de inventaris van bouwkundig erfgoed geldt naast voornoemde regelgeving dat de authenticiteit maximaal moet gevrijwaard worden volgens de richtlijnen van de erfgoedconsulenten van de stad en het Vlaamse gewest".*

*Het pand van de aanvraag is opgenomen op de inventaris van het bouwkundig erfgoed en maakt ondertussen deel uit van een voorlopig beschermd stadsgezicht (ministerieel besluit 6 februari 2018). Het heeft ook een strategische ligging tussen de Rozenhoedkaai en het beschermde poortgebouw van de vroegere gevangenis (het pandreitje) en het is gelegen op de hoek van 2 straten. Volgens de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar en het Agentschap Onroerend Erfgoed doet een terrasoverkapping afbreuk aan de kunsthistorische waarde. De deputatie kan dit niet volgen aangezien de grootte van de terrasoverkapping reeds in 1994 vergund is. Er kan dus geenszins sprake zijn van een bijkomende afbreuk aan de kunsthistorische waarde, het overdekte terras is al aanwezig sinds 1983 en minstens sinds 1994 in deze grootorde.*

*De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar had nog een aantal strijdigheden met de verordening opgesomd. De deputatie kan zich niet aansluiten bij deze vaststelling. Het gaat om een demonteerbare terrasoverkapping met een oprolbaar doek. Het gaat hier bovendien niet specifiek om een zonnetent of markies maar wel om een overdekt terras.*

*De aanvraag moet voldoen aan het reglement betreffende vaste horecaterrassen op het openbaar domein.*

*In art. 3 wordt bepaald dat voor de toekenning van een vergunning rekening gehouden wordt met de beschikbare ruimte, met inbegrip van voldoende doorgang voor het voetgangersverkeer.*

*Art. 6 bepaalt dat de vergunning precair is wat wil zeggen dat deze steeds kan aangepast worden of ingetrokken om redenen van algemeen belang. Art. 8 bepaalt dat er voor bepaalde straten en pleinen een specifieke regeling kan worden vastgesteld onder meer wat betreft zonering, uitzicht, inrichting en materialen van de vaste terrassen. Art. 18 bepaalt wat er kan gebeuren bij inbreuken op het reglement.*

*Zoals reeds gesteld, gaat het om een bestaande inname van het openbaar domein. Het gaat niet op om bij een vernieuwing te stellen dat het reeds vergunde terras te groot is en de verkeersveiligheid in het gedrang brengt. Bovendien is dit ook niet het geval, aangezien de voetgangers zich nog steeds naast het terras kunnen begeven. De plaats van de aanvraag is in het centrum van Brugge gelegen zodat de snelheid van de wagens al beperkt is en dat er per definitie minder gevaar is voor de verkeersveiligheid.*

*Het advies van agentschap Onroerend Erfgoed is ongunstig. In het advies wordt er vooreerst duidelijkheid gevraagd over de huidige situatie. Er is al een windscherm geplaatst (in combinatie met een bloembak) maar het plan voorziet een andere oplossing aan de kopse kanten met verschuifbare panelen. Er wordt door het agentschap ook gewezen op de mogelijkheid om deze constructie ook aan de voorzijde af te sluiten bij regenweer. Het gesloten terras staat gedrongen tussen de historische langsgevel en de bomenrij, zo wordt*

*verder opgemerkt in het advies. Er wordt benadrukt dat het volume de historische baksteenarchitectuur en het typerende straatbeeld van het Pandreitje visueel verstoort.*

*Het agentschap ervaart de boogvorm en het witte zeildoek als storend.*

*Het agentschap stelt voorstander te zijn van een open terras met parasols of een gevelluifel. Het terras bestaat bij voorkeur uit een houten vlonder met metalen balustrade (zonder bloembakken).*

*In het advies van het agentschap wordt aangedrongen op een visievorming en de opmaak van een nieuw terrasreglement dat kan dienen als leidraad bij de beoordeling van terrasconstructies in de toekomst.*

*De deputatie kan zich niet vinden in dit advies. Eerst en vooral is er op vandaag reeds een overdekt terras aanwezig en vergund sinds 1983. Het gaat dan ook niet op om te stellen dat de Brugse binnenstad en de historische baksteenarchitectuur visueel verstoord worden door het terras. De aanvrager meldt op de hoorzitting dat de overkapping gebaseerd is op het terras van Tompouce op de Burg. Het Agentschap Onroerend Erfgoed heeft voor deze aanvraag een gunstig advies verleend. De stad kan dan ook gevolgd worden wanneer zij stelt dat er met twee maten en twee gewichten geadviseerd wordt en dat er een duidelijke visie/lijn moet zijn. De stad is van oordeel dat bestaande vergunde terrassen kunnen vervangen worden. Een terras is in de binnenstad noodzakelijk om een restaurant draaiende te houden. De binnenruimte is te beperkt om voldoende inkomsten te kunnen genereren. De stad wenst de horeca in de binnenstad behouden en is dan ook van oordeel dat het wijzigen van een vergunde terrasoverkapping niet visueel storend is. Er wordt gewerkt met een draagwerk in zwart aluminium en een oproldoek in grijs. De deputatie meent dat deze constructie geen afbreuk doet aan de historische waarde van de omgeving.*

*Het advies van de Commissie Stedenschoon is ongunstig. Er wordt gesteld dat er nood is aan een breed gedragen visie en reglementering inzake deze terrassen. Er wordt aangegeven dat de voorzijde van de terrassen steeds moet open zijn. Voor de zijkanten wordt geadviseerd om de schermen in functie van windvang te beperken in hoogte.*

*Bovendien worden rechte luifels verkozen boven de halfronde oplossingen. Ook preferereert de Commissie een donkere kleur.*

*Op de hoorzitting stelt de stad dat er een principiële beslissing is van het college van burgemeester en schepenen waarbij beslist is dat bestaande terrassen mogen heraanlegd worden. Uit de vergelijking van de foto's blijkt dat het aangevraagde een verbetering is, het creëert een opener gevoel dan de bestaande overkapping.*

...

## **5C BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING**

*De aanvraag betreft het vervangen van een terrasconstructie op de hoek van de Braambergstraat en het Pandreitje. De horecazaak is zeer beeldbepalend als men vanaf de Dijver richting de Vismarkt gaat.*

*De deputatie is van oordeel dat het standpunt van het college van burgemeester en schepenen moet gevolgd worden en dat de aanvraag moet vergeleken worden met de reeds vergunde terrasoverkapping van 1983. In vergelijking hiermee wordt er geen bijkomende hinder veroorzaakt voor de omgeving. De aanvraag voorziet zelfs een opener en mooiere afwerking dan hetgeen nu aanwezig is. De stad hanteert de visie dat de*

*bestaande terrassen mogen vervangen worden. Bij een aanvraag voor een nieuw terras of een nieuwe terrasoverkapping moet inderdaad in concreto en uitgebreid nagegaan worden of dit wenselijk is. Er mag echter niet vergeten worden dat de plaats van de aanvraag gelegen is in het centrum van Brugge, een toeristenstad bij uitstek waar horeca een essentieel onderdeel van vormt.*

*De deputatie kan de houding van de beroepsindiener bovendien niet volgen, aangezien ze in het ene dossier gunstig zijn en in een ander ongunstig. De aanvraag is volledig gelijk aan de aanvraag ingediend door Tompouce. Dit restaurant bevindt zich op de Burg in Brugge, een waardevoller plein is al moeilijk te vinden in Brugge. Voor deze terrasoverkapping was de beroepsindiener wel gunstig, terwijl de Burg beschermd is. De stad meent dan ook dat een weigering net een gevaarlijk precedent zou zijn. De ene restaurantuitbater mag een terrasoverkapping doen en de andere niet.*

*De aanvraag is functioneel inpasbaar in de omgeving. Aan de overzijde van de straat is er eveneens een overdekt terras gelegen.*

*Uit het voorlopig beschermingsbesluit blijkt dat de waarde gesitueerd zit in de trapgevels en minder in de gevel op het gelijkvloers. Deze trapgevel wordt uiteraard behouden en het voorzien van een overdekt terras doet hieraan geen afbreuk. Het Pandreitje op zich, waar het terras, effectief gelegen is, is niet opgenomen in het besluit. Het gaat voornamelijk om de gebouwen gelegen langs de Braambergstraat. Dit is van belang aangezien de beheersdoelstellingen het volgende bepalen:*

*"4° het is wenselijk dat storende ingrepen worden verwijderd en dat men hierbij teruggaat naar een meer historische toestand indien deze gedocumenteerd is. Onder storende ingrepen kan men onder meer verstaan: het beschilderen van een onbeschilderde gevel, het wijzigen van gevelopeningen, het verwijderen van historische elementen en materialen, het plaatsen van constructies die het historische architecturale beeld verstoren;"*

*Het gaat om een voorlopig vastgesteld beschermingsbesluit zodat er nog geen definitieve gevolgen aan deze doelstellingen kunnen gekoppeld worden. De deputatie stelt echter vast dat er moet teruggaan worden naar de historische toestand indien deze gedocumenteerd is. Zoals reeds gesteld, is voor de plaats van de aanvraag de kant Braambergstraat beschreven en gaat het over de trapgevels. Het voorzien van een terrasoverkapping doet op geen enkele wijze afbreuk aan deze trapgevels aangezien deze zich bovenaan bevinden. Gelet op de breedte van de straat is het bijna onmogelijk om de trapgevels en de terrasoverkapping in één beeld te zien, ofwel ziet men de terrasoverkapping ofwel de trapgevels. Dit toont dan ook dat de terrasoverkapping geen afbreuk doet aan de historische waarde van het pand.*

*De aanvraag is in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening.  
..."*

Dit is de bestreden beslissing.

#### **IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST**

Uit het dossier blijkt dat de verzoeken tot tussenkomst tijdig en regelmatig zijn ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.



## **V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID**

Uit het dossier blijkt dat de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

## **VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID**

Krachtens artikel 40, §2, eerste lid DBRC-decreet kan de Raad bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevelen op voorwaarde dat er uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht kan verantwoorden.

### **A. Uiterst dringende noodzakelijkheid**

*Standpunt van de partijen*

1.

De verzoekende partij stelt:

*“...*

*5. Bij de beoordeling van de uiterst dringende noodzakelijkheid dient rekening gehouden te worden met het voorwerp van de vergunningsaanvraag, in casu, van het oprichten van een terrasconstructie in een beschermd stadsgezicht.*

*Zoals hoger bleek is het gebouw gelegen binnen de afbakening van het Unescowerelderfgoed, binnen een beschermd stadsgezicht en is het gebouw opgenomen op de Inventaris van het bouwkundig erfgoed.*

*De eerdere vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid werd afgewezen omdat de constructie reeds was aangebracht op het ogenblik van de zitting over deze vordering.*

*Op dit ogenblik is de constructie niet aanwezig aangezien dit conform het reglement van de Stad Brugge betreffende vaste horecaterrassen op het openbaar domein (vastgesteld op 22 oktober 2013, nadien gewijzigd door de gemeenteraad op 24 november 2014) pas mag van 15 maart tot en met 15 november (zie stuk 12).*

*De terrasconstructie kan derhalve op 15 maart 2019 terug worden aangebracht. Het is, gelet op de houding vorig jaar, meer dan te verwachten dat dit ook het geval zal zijn.*

*Enkel door het opstarten van een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan dit worden voorkomen.*

*Van zodra het terras is opgericht, zal er immers geen dergelijke noodzakelijkheid meer voorliggen (vgl. RvVb/UDN/1718/0848 van 8 mei 2018).*

*Het hoeft geen betoog dat het vernieuwen van een terrasoverkapping zeer snel kan gebeuren. Deze werken behoeven weinig voorbereiding, te meer nu er reeds bepaalde werken zonder vergunning werden uitgevoerd (een verhoogde vloer van 60 cm hoog;*

*omgeven door een leuning van metaal en op de kop van het terras twee bloembakken met windschermen).*

*Dit bleek reeds vorig jaar. De oprichting gebeurde toen tussen de neerlegging van het verzoekschrift bij uiterst dringende noodzakelijkheid van 26 april 2018 en de zitting van uw Raad op 3 mei 2018.*

*Er is aldus een ernstige indicatie dat de vergunninghouder op zeer korte termijn zal starten met de uitvoering van de vergunning en dat deze op zeer korte termijn volledig zal zijn uitgevoerd.*

*Gelet op het voorgaande zal de gewone schorsingsprocedure niet doeltreffend zijn voor de verzoekende partij.*

*Op het ogenblik dat door uw Raad een uitspraak zou kunnen worden gedaan, zal immers de vergunning, volledig zijn uitgevoerd en zullen de erfgoedwaarden zijn aangetast.*

*Ook een gewone schorsingsprocedure bij Uw Raad neemt ontegensprekelijk steeds enkele maanden in beslag.*

*Uw Raad oordeelde in een gelijkaardige situatie (nr. RvVb/UDN/1516/0118 van 16 oktober 2015):*

*...*

*Tevens oordeelde uw Raad (RvVb 11 april 2016, nr. 1516/RvVb/0441/UDN; RvVb 6 mei 2016, nr. 1516/RvVb/0546/UDN).*

*...*

*En ook nog (17 januari 2017, nr. RvVb/UDN/1516/0495) :*

*...*

*De verzoekende partij heeft met gepaste spoed en diligentie opgetreden.*

*16. Door de bestreden beslissing, met name een vergunning tot het oprichten van een terrasoverkapping binnen een beschermd stadsgezicht en binnen het Unescowerelderfgoed, wordt de verzoekende partij geconfronteerd met een dreigende schade aan dit waardevolle, beschermde, erfgoed.*

*Uit de adviezen blijkt een verstoring van het historische architecturale beeld, wat overduidelijk een aantasting is van de erfgoedwaarden die door het beschermingsbesluit worden erkend.*

*Het betreft een aanvraag tot bouwen van een gesloten terrasconstructie. De gesloten terrasconstructie bestaat uit een verhoogde houten vloer met luifelconstructie op poten aan de voorzijde, afgesloten met twee glazen windschermen die tot boven gesloten zijn en de mogelijkheid om aan de voorzijde een doorzichtig rolgordijn naar beneden te laten bij regenweer, zodat de constructie volledig gesloten is. De toegang kan dan genomen worden via de glazen windschermen die open schuiven. Dit solitair gesloten terras tussen de bomen staat gedrongen tussen de historische langshevel en de bomenrij. Het volume verstoort visueel de historische baksteenarchitectuur die kenmerkend is voor de Brugse binnenstad en het typerend straatbeeld van het Pandreitje. De boogvorm en het witte zeildoek worden als storend ervaren. Noch de vorm noch het kleur integreren zich in het straatbeeld ten opzichte van de historische baksteenarchitectuur en zijn groene omgeving.*

*Daarenboven wordt door de gemeentelijk, de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar en het agentschap Onroerend Erfgoed terecht opgeworpen dat de vergunning een grote precedentswaarde zal hebben.*

*De verzoekende partij ziet onder meer haar overheidstaak en bestuursopdracht waarmee ze belast is, verhinderd. Onroerend Erfgoed is een Agentschap van de Vlaamse overheid dat het onroerend erfgoed onderzoekt, inventariseert, beheert, beschermt en de informatie hierover ontsluit (zie het besluit van de Vlaamse regering van 14 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, onder meer artikel 3, 2°).*

*Deze kerntaken worden door de bestreden vergunningsbeslissing aan het Agentschap ontnomen, omdat het beschermde stadsgezicht zal worden aangetast, ontsierd en beschadigd op basis van de bestreden beslissing.*

*Uw Raad oordeelde reeds in eerdere gelijkaardige geschillen dat de verzoekende partij, als beheerder en beschermer van het onroerend erfgoed in Vlaanderen, de ernst van het nadeel voldoende concreet en precies heeft aangetoond indien de sloop van een gebouw zou worden uitgevoerd en de werking van de diensten van de verzoekende partij dermate in het gedrang wordt gebracht dat zij haar taak als overheid niet meer naar behoren zou kunnen uitoefenen (zie RvVb 26 februari 2013, nr. S/2013/0039; RvVb 1 december 2015, nr. RvVB/S/1516/0316; RvVb 13 oktober 2015, nr. RvVb/S/1516/0099; RvVb 20 oktober 2015, nr. RvVb/S/1516/0129; RvVb 28 juli 2015, nr. RvVb/S/2015/0090; RvVb 11 april 2016, nr. 1516/RvVb/0441/UDN; RvVb 6 mei 2016, nr. 1516/RvVb/0546/UDN).*

*Uw Raad oordeelde reeds eerder in verband met het voorkomen van de aantasting van het beschermde dorpsgezicht (RvVb/UDN/1718/0668 van 19 maart 2018) :*  
*...”*

De tussenkommende partij antwoordt hierop:

*“ ...*

*III. 1. DE VORDERING TOT SCHORSING BEHELST EEN ONGELIJKE BEHANDELING, EEN RECHTSONZEKERHEID EN EEN DISPROPORTIONALITEIT (rechtsverwerking) TEN NADELE VAN VERZOEKSTER IN TUSSENKOMST*

*Merkwaardig genoeg stelt verzoekende partij 1 dag laattijdig beroep in bij verwerende partij tegen de, in dezelfde periode, voor eenzelfde constructie, afgeleverde vergunning door CBS Brugge, voor het Klein Venetië, Braambergstraat 1, dus aan overzijde van de straat ( zie stuk 10 verzoekende partijen; voor fotografisch materiaal: zie stuk 2). De horeca-zaken van verzoekende partij tot tussenkomst en Klein Venetië, welke over elkaar gelegen zijn en waarop vanaf de brug over de reien een duidelijk globaal zicht kan worden genomen, hebben bij dezelfde leverancier eenzelfde wegneembare terrasconstructie besteld en hiervoor aanvraag ingediend bij het College van Burgemeester en Schepenen van de stad Brugge. Verzoekster tot tussenkomst ervaart het als een schending van het gelijkheidsbeginsel dat verzoekende partij, toch een overheid, wel in beroep opkomt tegen haar vergunning doch dit niet doet ten aanzien van Klein Venetië. Het gegeven dat verzoekende partij “één dag na de beroepstermijn” alsnog beroep instelt bij de verwerende partij, overtuigt niet en is al te doorzichtig.*

*Uit de (...) foto's blijkt dat beide zaken op minder dan een boogscheut van elkaar gelegen zijn.*

*De voorliggende vordering tot schorsing met uiterst dringende noodzakelijkheid vormt de voortzetting van het 'wegen met twee maten en twee gewichten' in hoofde van verzoekende partij tussen enerzijds verzoekster op tussenkomst en anderzijds Klein Venetië. Een vordering ingegeven vanuit een dergelijk houding of insteek is uit zijn aard onontvankelijk.*

*Voorts creëert de houding van verzoekende partij naar verzoekster in tussenkomst een ernstige vorm van rechtsonzekerheid in hare hoofde. Verzoekster in tussenkomst heeft in 2016 het betrokken pand, in uitgeleefde toestand, overgenomen en er zeer veel in geïnvesteerd (ruim 800.000,00 Euro) teneinde het te renoveren en te herstellen in zijn eer. In het licht hiervan dient noodzakelijk besloten te worden tot de onontvankelijkheid van de voorliggende schorsingsvordering. Verzoekster in tussenkomst heeft overigens het betrokken pand aangekocht waarbij de aanwezigheid van het terras in de aankoopprijs zit verdisconteerd. Indien er geen terras meer mogelijk is bij het betrokken pand, waar er al meer dan 100 jaar een terras aanwezig is, zal zulks mogelijkwjs leiden tot het faillissement van verzoekster in tussenkomst; immers de bedrijfseconomische opbouw van de horecazaak in het betrokken pand is meer dan 100 jaar gesteund op de aanwezigheid van een terras in de periode van 15 maart tot 15 november (8 maanden). Deze horecazaak is er niet op gericht om plotsklaps, na meer dan 100 jaar, het bedrijfseconomisch roer radicaal om te gooien naar een zuiver interne/inpandige horeca-uitbating.*

*Tot slot getuigt de schorsingsvordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid van een verregaande onredelijke ingesteldheid in hoofde van verzoeker. Zoals hierboven werd aangegeven is het kwestig terras reeds meer dan 100 jaar aanwezig bij het betrokken pand. Door de loop van de tijd werd het terras aangepast en uitgebreid; in 1985 werd zelfs een bouwvergunning bekomen voor het terras waarin wordt gesproken van een "permanente vergunning" (zie stuk 1). Ondanks het voorliggen van deze permanente bouwvergunning, van meer dan 30 jaar oud, werd verzoekster tot tussenkomst door de administratie van verzoekende partij, tijdens een renovatie van het terras (waarbij enkel de flexibele elementen van het terras werden vervangen, inzonderheid het zeildoek van het terras; de vastere onderdelen van het terras en de houten vlondervloer zijn nog steeds origineel) afgedreigd met een staking der werken omdat één en ander niet vergund zou zijn. Verzoekster in tussenkomst werd verplicht door verzoekende partij voor het terras een vergunning aan te vragen bij het College van Burgemeester en Schepenen van de stad BRUGGE; een vergunning die zij bekwamen op 27 oktober 2017. Voorts dient verzoekster in tussenkomst van de weeromstuit vast te stellen dat het dan uitgerekend verzoekende partij is die deze vergunning op elke mogelijke manier wenst te bestrijden...Dergelijke contradictoire houding is uit zijn aard onredelijk. Meer nog, waar verzoekende partij de "vragende partij" was ten aanzien van verzoekster in tussenkomst om een vergunning te bekomen, heeft zij duidelijk haar recht verwerkt om de schorsing, zelfs de vernietiging, te vorderen van deze vergunning onder het mom dat de terras "een storend element" zou zijn "dat afbreuk doet aan de architecturale eigenheid" van het betrokken pand. De schorsingsvordering is dan ook patent onontvankelijk.*

### **III. 2. DE VORDERING IS NIET UITERST DRINGEND NOODZAKELIJK**

*Luidens artikel 40, §§1 en 2 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges kan Uw Raad de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing enkel bevelen als er een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, en als beroepers ernstige middelen aanvoeren die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden.*

*Het gebrek aan ernstige middelen wordt besproken sub IV.*

*Inmiddels heeft Uw Raad meermaals uitspraak gedaan over de voorwaarden waaraan voldaan dient te zijn alvorens er sprake is van uiterst dringende noodzakelijkheid in de zin van artikel 40, §§1 en 2 van het DBRC-decreet:*

*...*

*(zie o.m. RvVb 15 september 2016, nr. RvVb/UDN/1617/0073; RvVb 30 juni 2016, nr. RvVb/UDN/1516/1304; RvVb 29 april 2016, nr. RvVb/UDN/1516/1021, recent nog bevestigd in RvVb, 26 maart 2018, nr. RvVb/UDN/1718/0695.)*

*Welnu, er is in casu aan deze voorwaarden geenszins voldaan.*

*1° Er ligt ten deze geen uiterste dringende noodzakelijkheid voor een schorsing van de bestreden beslissing voor nu het ten deze geen “permanente” wijziging betreft van het betrokken perceel. Immers het terras wordt, ingevolge het plaatselijk te Brugge geldend terrassenreglement, tussen 15 november en 15 maart telkenmale volledig ontmanteld en opgeborgen. De toestand is op elk moment omkeerbaar (zie o.m. RvVb 11 januari 2017, met nr. RvVb/UDN/1617/0487). Er is dan ook geen enkele risico op het definitief verloren gaan van enige erfgoedwaarden (RvVb UDN/1617/0118, 29 september 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0028/UDN). Zie ook: RvVb UDN/1617/0071, 14 september 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0001/UDN); RvVb UDN/1516/0495, 17 januari 2017 (rolnr. 1617/RvVb/0254/UDN); RvVb UDN/1617/0071, 14 september 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0001/UDN))*

*2° Omtrent de bestreden beslissing bevindt de vernietigingsprocedure op heden zich in een finale fase. In de vernietigingsprocedure werd door verzoekende partij op 15 oktober 2018 een wederantwoordnota bij Uw Raad neergelegd, zodat eerlang een fixatiebericht aan partijen zal worden betekend met daarin de datum van de zitting waarop het vernietigingsberoep zal worden behandeld. Gezien het terras, bij gebeurlijk gegrond vinden door Uw Raad van het hangend vernietigingsberoep, onmiddellijk kan worden verwijderd, ligt ten deze evident geen enkele uiterst dringende noodzakelijkheid voor dewelke onderhavige schorsingsvordering zou kunnen schragen.*

*3° Uw Raad oordeelde heel specifiek ten aanzien van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dat de verzoekende partij de bewijslast draag van het diligent handelen in zijn of haar hoofde. Nu de regelgeving toelaat de schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestreden beslissing, ook bij uiterst dringende noodzakelijkheid, in elke stand van de procedure te vorderen, is de toetssteen voor de beoordeling van de diligentie van de verzoekende partij vooral de kennisname van feiten en omstandigheden op het terrein, die als gevolg kunnen hebben dat de zaak niet (langer) verenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. De kennisname van feiten en omstandigheden op het terrein speelt uitzonderlijk geen rol wanneer de aard van de werken zodanige nadelen kan veroorzaken dat er niet gewacht kan worden tot de start van de werken, omdat de schade dan al gerealiseerd zal zijn (RvVb UDN/1617/0118, 29 september 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0028/UDN). Zie ook: RvVb UDN/1617/0071, 14 september 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0001/UDN); RvVb UDN/1516/0495, 17 januari 2017 (rolnr. 1617/RvVb/0254/UDN); RvVb UDN/1617/0071, 14 september 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0001/UDN)). De procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid is een procedure die enkel bij uitzondering kan aangewend worden. Niet enkel omdat de normale werking van de Raad er ernstig door verstoord wordt, maar ook omdat de Raad genoodzaakt wordt het beroep binnen uiterst korte tijd te onderzoeken en de rechten van*

verweer tot een minimum worden herleid. De aanwending van de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid moet daarom een „uitzonderingsprocedure“ blijven en beperkt worden tot die gevallen waarbij de „uiterst dringende noodzaak“ onmiddellijk voor iedereen duidelijk is, of door de verzoekende partij op duidelijke wijze wordt aannemelijk gemaakt.

Gelet op dit uitzonderlijk karakter zal een verzoekende partij dan ook aannemelijk moeten duiden dat een gewone schorsingsprocedure niet het door haar gewenste resultaat zou kunnen opleveren en met andere woorden onherroepelijk te laat zou komen om de ingeroepen nadelen weg te nemen (zie o.m. RvVb 3 april 2018, met nr. RvVb/UDN/1718/0713).

-> Welnu, het is verzoekende partij –uit zowel het plaatselijk terrasreglement van Brugge alsook de voorgaanden uit onderhavige procedure – maar al te goed bekend dat het kwestig terras tussen 15 november en 15 maart dient verwijderd te worden.

Verzoekende partij toont niet aan dat het instellen van een gewone schorsingsvordering in de gezegde periode voor haar geen soelaas zou gebracht hebben. Wel integendeel, verzoekende partij heeft stilgezeten tot eind februari 2019, terwijl het kwestig terras al terug op 15 maart 2019 zou worden opgebouwd onder vigeur en dekking van de bestreden beslissing. Verzoekende partij heeft niet diligent gehandeld, en de ‘uiterst dringende noodzakelijkheid’ zelf gecreëerd door het niet instellen van een gewone schorsingsvordering. Uw Raad oordeelde onder meer in een arrest van 10 april 2017 in een dergelijke situatie als volgt omtrent een schorsingsvordering ingesteld bij uiterst dringende noodzakelijkheid:

...  
(RvVb UDN/1617/0744, 10 april 2017 (rolnr. 1516/RvVb/0771/UDN). Zie ook: RvVb UDN/1617/0072, 15 september 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0002/UDN); RvVb UDN/1617/0303, 14 november 2016 (rolnr. 1617/RvVb/0107/UDN); RvVb UDN/1617/0073, 15 september 2016 (rolnr. 1516/RvVb/0644/UDN); RvVb UDN/1617/0979, 26 juni 2017 (rolnr. 1516/RvVb/0716/UDN)).

4<sup>o</sup> Een schorsingsvordering met uiterst dringende noodzakelijkheid dient in causaal verband te staan met de manifestering van de hinderaspecten waarop de verzoekende partij zich pleegt te beroepen en de bestreden beslissing (zie o.m. RvVb 3 april 2018, met nr. RvVb/UDN/1718/0713). Uit het voorliggende fotomateriaal (stukken 3 en 9) blijkt naar genoegen van Recht dat het kwestig terras, en ook de omliggende terrassen, reeds meer dan 100 jaar ter plaatse aanwezig zijn. In de mate dat verzoekende partij in deze omstandigheden hoog houdt dat er een causaal verband zou bestaan tussen enerzijds de bestreden beslissing en anderzijds de door haar ingeroepen hinderfactoren die zouden voortkomen uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, kan zij geenszins worden bijgetreden. Meer nog, en zoals blijkt uit de bovenstaande fotoreportage, alsook het fotomateriaal in bijlage (stukken 3 en 9), zou het stadsgezicht en het Unesco-werelderfgoed aan authenticiteit inboeten, mochten de terrassen – waaronder deze van verzoekende partij tot tussenkomst – verdwijnen uit dit specifiek stadsbeeld. Hoe kan in die omstandigheden ernstig worden verdedigd dat terrassen, die meer dan 100 jaar behoren tot het vertrouwd stadsgezicht en aldus deel uitmaken van het te behouden erfgoed, in enkele dagen tijd zouden moeten worden verwijderd... omdat zij de plaatselijke erfgoedwaarden zouden schenden?? In het licht van dit gegeven kan verzoekende partij in het geheel niet een bewijs voor het vereiste causaal verband vinden in het definitief beschermingsbesluit van 13 november 2018; immers, hoe kan een terrasconstructie die reeds meer dan 100 jaar ter plaatse aanwezig is, als een “storend element” worden ervaren waarvan de onmiddellijke verwijdering noodzakelijk zou zijn.

*Op pagina 15 van het inleidend verzoekschrift heeft verzoekende partij een foto van het betrokken pand opgenomen waarop de suggestie wordt gewekt dat de verbindingsstukken, voor het aanbrengen van de luifel, niet aanwezig zijn op de gevel van het betrokken pand.*

*Dit is geenszins zo. Verzoekster tot tussenkomst verwijst naar (...) foto's waaruit de aanwezigheid van deze verbindingsstukken/aanhechtingsstukken voor de luifel wel degelijk blijken op de gevel van het betrokken pand.*

*-foto 1975*

*-foto 2012*

*Verzoekende partij wijst ook naar winterfoto's van het jaar 2012 en 1975, waarop duidelijk de aanhechtingsstukken voor de luifel van het terras te zien zijn.*

*Bovendien kan verwezen worden naar het eigen stuk 12 van verzoekende partijen, waarop de verbindingsstukken eveneens duidelijk zichtbaar zijn.*

*Uit dit fotografisch materiaal blijkt eens te meer dat verzoekende partij faalt in haar bewijslast nopens het causaal verband tussen enerzijds het uitvoeren van de bestreden beslissing en anderzijds de hinderaspecten die beweerdelijk zouden voortkomen uit de uitvoering van de bestreden beslissing.*

*5° Er is alleszins geen sprake van nadelige gevolgen die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, die voorkomen kunnen worden door de schorsing ervan.*

*Vooreerst wijst verzoekster tot tussenkomst naar het feit dat verzoekende partij op geen enkele wijze aantoont dat de aanwezigheid van het terras tijdens de zomer van 2018 op enige wijze op afbreuk zou hebben gedaan aan de concrete erfgoedwaarden van het betrokken pand. Verzoekende partij komt niet verder dan op "mantragewijze" de stellingnames van het eerder verzoekschrift te hernemen; de enige variatie op het thema is het definitief beschermingsbesluit van 12 november 2018, dat – zoals hierboven reeds aangetoond - niet van aard is om enige steun te geven aan het standpunt van verzoekende partij.*

*Zoals ook in het bestreden besluit wordt aangegeven voorziet de aanvraag zelfs in een meer open en mooiere afwerking dan hetgeen vroeger aanwezig was. De uitvoering van het vergunde leidt er bijgevolg toe dat een verbetering optreedt wat betreft de zichtbaarheid van de erfgoedwaarden.*

*Hieronder laat verzoekster in tussenkomst een foto van de huidige toestand, onder vigore en gelding van de bestreden beslissing (zie stuk 13 en zie stuk 2: volledig open en transparant karakter van het terras; zie eveneens foto op pagina 26 van huidige tussenkomst), die duidelijk open van aard is en de erfgoedwaarden van het betrokken pand des te meer in de kijker stellen: ...*

*Noot: Bemerkt de oude authentieke vloer.*

*Uw Raad wordt gevraagd het bovenstaande open terras – huidige toestand - te vergelijken met het eerder gesloten terras, welke reeds jaren aanwezig was ter plaatse (zie evenzeer stuk 13).*

*Terzake kan eveneens verwezen worden naar stuk 17: foto bij overname door verzoekende partij in tussenkomst.*

*Tevens wordt in het bestreden besluit terecht overwogen dat het voorzien van een terrasoverkapping op geen enkele wijze afbreuk doet aan de erfgoedwaarde van de trapgevels aangezien deze zich bovenaan bevinden.*

*Hoe dan ook valt hoegenaamd niet in te zien welk historisch architecturale beeld verstoord zal worden, nu sinds jaar en dag (al meer dan 100 jaar) een gelijkaardig terras aanwezig was dat bovendien het beeld meer verstoorde dan het huidig vergunde terras. Verzoekster tot tussenkomst voegt terzake een fotorapportage van de vroegere toestand. (stukken 3 en 9). Voorts is het betrokken pand in de literatuur omtrent het Brugs Bouwkundig Erfgoed ook bekend als zijnde een horecazaak met terras; hetgeen eens te meer aantoont dat het terras behoort tot het Brugs erfgoed en al zeker geen afbreuk doet aan de (andere) bestaande erfgoedwaarden. Hieronder volgen enkel illustraties (zie stuk 15):*

*-[www.erfgoedbrugge.be](http://www.erfgoedbrugge.be)*

*-Boek "Brugge binnenste buiten" (uitgegeven rond 1980): diepe en lommerrijke zijterras van de Rozenhoedkaai (nu: "voorwerp van deze aanvraag: Brugge die Scone").*

*-Uit een boek, meer dan een halve eeuw oud, geschreven door "ANDRIES VAN DE AABELE" huidig voorzitter van "LEEFBAAR BRUGGE". Beschrijft VAN DEN AABELE de Rozenhoedkaai als een "prachtig zicht met de stad op zijn best". Zoals het spontaan door de eeuwen heen tot ons is gekomen.*

*-> Bemerkt het aanwezig terras (stuk 15).*

*Merk op dat de bestreden beslissing niet verhindert dat het terras slechts van 15 maart tot 15 november wordt geïnstalleerd. De foto op p. 15 van het inleidend verzoekschrift werd overigens niet toevallig genomen gedurende de periode waarin het terras opgeborgen dient te worden, en de trapgevels zichtbaar zijn bij gebrek aan bebladering van de bomen.*

*Dit zicht blijft bestaan, ook na tenuitvoerlegging van het bestreden besluit. Gedurende de periode van 15 maart tot 15 november zorgt de nieuwe overkapping voor een beter zicht op het gebouw doordat de constructie meer open is dan de vroegere (vergunde) overkapping. Het terras kan niet volledig worden gesloten, in tegenstelling tot het vroegere terras.*

*Aan de erfgoedwaarden wordt geen afbreuk gedaan. Integendeel, de uitvoering der werken zorgt voor een verbetering van de zichtbaarheid ervan. Aan het gebouw wordt niet geraakt.*

*Alle erfgoedwaarden blijven intact. Dit is anders in de winter, als er geen terras aanwezig is, en de auto's vaak tot tegen de gevel en zelfs de toegangsdeur zijn geparkeerd.*

*Onderstaande fotoreportage toont zulks aan: ...*

*De verwijzing naar rechtspraak van Uw Raad inzake de sloop van een beschermd gebouw die door verzoekende partij wordt aangehaald doet niet terzake. Enige parallel met onderhavig dossier is volstrekt onbestaande.*



*Een en ander klemt des te meer nu verzoekster tot tussenkomst met behulp van een stabiliteitsbureau en in samenspraak met de bevoegde instanties – waaronder erfgoed - het bij aankoop vervallen gebouw heeft gered van instorting, en geheel in die lijn de oude, vuile luifel met volledig gesloten terras heeft hersteld/vernieuwd (kostenplaatje: circa 800.000 Euro).*

*De aanwending van de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient een 'uitzonderingsprocedure' te blijven en beperkt te worden tot die gevallen waarbij de 'uiterst dringende noodzaak' onmiddellijk voor iedereen duidelijk is, of door de verzoekende partij op duidelijke wijze aannemelijk wordt gemaakt. (cfr. RvVb 26 maart 2018, RvVb/UDN/1718/0695.)*

*Verzoekende partij maakt deze uiterst dringende noodzaak geenszins (concreet) aannemelijk.*

*Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.*

*...*

De tweede tussenkomende partij voegt daar nog aan toe:

*“ ...*

*8.*

*De verzoekende partij beweert dat de gewone schorsingsprocedure enkele maanden in beslag neemt. De vraag rijst waarom de verzoekende partij dan niet van meet af aan - samen met haar beroep tot vernietiging - een gewone vordering tot schorsing heeft ingediend. Desgevallend was er al lang uitspraak geweest over de vordering, zonder ernstige verstoring van de normale werking van de Raad en ernstige beperking van de rechten van verweer van de verwerende en tussenkomende partijen.*

*Het is de verzoekende partij toch niet ontgaan dat de uitvoering van de bestreden vergunning een jaarlijks fenomeen is, waarvan zij de uitvoering had kunnen voorkomen indien zij ten gepaste tijde de juiste vordering had gesteld.*

*Derhalve maakt de verzoekende partij niet aannemelijk aan de hand van concrete, precieze en aannemelijke gegevens dat het resultaat van de behandeling van de gewone schorsingsprocedure te laat zou zijn komen. De nakende start van de werken (de jaarlijkse tijdelijk uitvoering van de bestreden vergunning) is op zich niet voldoende om te voldoen aan de vereiste van de uiterst dringende noodzakelijkheid.*

*Kortom, de verzoekende partijen tonen niet aan waarom de schorsing uiterst dringend noodzakelijk is omwille van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, hetgeen nochtans vereist is krachtens 40, §3 DBRC-decreet.*

*De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient alleen al om die reden te worden afgewezen.*

*9.*

*Daarenboven vloeit uit de aard van de bestreden vergunning voort, samengenomen met het reglement van de Stad Brugge op de vaste horecaterrassen dat er geen definitief verlies aan erfgoedwaarden kan worden aangenomen. Als het terras op enkele dagen kan worden opgebouwd, dan kan het op enkele dagen ook weer worden afgebroken, zoals overigens elk jaar gebeurt. Bij een eventuele latere vernietiging van de bestreden beslissing zal de*

*afbraak snel kunnen gebeuren, zonder dat er sprake is van het definitief verloren gaan van enige erfgoedwaarde. De toestand is op elk ogenblik omkeerbaar. Ook om die reden kan de vordering niet worden toegekend.  
...*

#### *Beoordeling door de Raad*

1.

De verzoekende partij die zich op uiterst dringende noodzakelijkheid beroept, moet, krachtens artikel 40, §3 DBRC-decreet, in haar verzoekschrift, ondersteund met de nodige documenten, de redenen vermelden die aantonen dat de schorsing uiterst dringend noodzakelijk is omwille van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Volgens artikel 40, §2, eerste lid, 1° DBRC-decreet betekent de vereiste van uiterst dringende noodzakelijkheid onder meer dat de verzoekende partij aantoont dat de behandeling van de zaak zo uiterst dringend noodzakelijk is dat dit onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot schorsing, zoals bedoeld in artikel 40, §1 DBRC-decreet. Meer bepaald moet de verzoekende partij met voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens aantonen dat het resultaat van de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen om de realisatie van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Er moet bovendien een oorzakelijk verband worden aangetoond tussen de aangevoerde nadelige gevolgen en de bestreden beslissing, zodat die nadelige gevolgen kunnen worden voorkomen door een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Tot slot wordt van de verzoekende partij verwacht dat zij met de gepaste spoed en diligentie is opgetreden en de uiterst dringende noodzakelijkheid niet zelf in de hand heeft gewerkt of nadelig beïnvloed heeft.

2.

De met de bestreden beslissing verleende vergunning beoogt het plaatsen van een terrasoverkapping.

De verzoekende partij heeft op 26 april 2018 al een (eerste) vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid ingediend.

Kort nadien is de terrasoverkapping gerealiseerd.

De Raad heeft de (eerste) vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid als volgt met een arrest van arrest van 8 mei 2018 met nummer RvVb/UDN/1718/0848 verworpen:

*“ ...*

*Door de realisatie van de terrasoverkapping hebben de door de verzoekende partij ingeroepen nadelige gevolgen, namelijk de mogelijke aantasting van het voorlopig beschermd erfgoed en de verstoring van het historisch architecturaal beeld, reeds plaatsgevonden.*

*Een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bij uiterste dringende noodzakelijkheid kan dan ook geen enkel nuttig effect meer hebben, en is doelloos geworden.*

*...”*

Omdat het “reglement van de Stad Brugge betreffende vaste horecaterrassen op het openbaar domein” bepaalt dat vaste terrassen alleen geplaatst mogen worden van 15 maart tot en met 15 november, is de met de bestreden beslissing vergunde terrasoverkapping inmiddels (tijdelijk) verwijderd.

De verzoekende partij stelt dat de terrasoverkapping op 15 maart 2019 teruggeplaatst kan worden en dat dit alleen door het opstarten van een procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden voorkomen.

De met de bestreden beslissing vergunde terrasoverkapping wordt geplaatst tegen een pand op de hoek van Pandreitje en de Braambergstraat, dat (onder meer) is gelegen binnen het, op het ogenblik dat de verwerende partij de bestreden beslissing neemt, voorlopig (en ondertussen definitief) beschermd stadsgezicht “Vismarkt, Huidenvettersplein en Rozenhoedkaai met omgeving”.

In het beschermingsbesluit wordt beschreven dat het stadsgezicht door een aantal erfgoedelementen en erfgoedkenmerken wordt bepaald, waaronder door het pand, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, en waarvan de kenmerken worden omschreven en ook foto's werden opgenomen in de fotobijlagen bij dit beschermingsbesluit.

Zowel de verzoekende partij als de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar en de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseerden ongunstig omdat de aanvraag een negatieve impact heeft op de erfgoedwaarden, omwille van de visuele verstoring van de historische architectuur.

3.

De Raad oordeelt dat de verzoekende partij, omwille van de concrete omstandigheden, meer bepaald het voorwerp van de bestreden vergunning, in haar verzoekschrift en met documenten aantoot dat de zaak uiterst dringend noodzakelijk is.

De verzoekende partij stelt terecht dat de gewone schorsingsprocedure niet doeltreffend is om te vermijden dat de met de bestreden beslissing vergunde terrasoverkapping de historische baksteenarchitectuur, die kenmerkend is voor de Brugge binnenstad, en het typerend straatbeeld van het Pandreitje visueel zal verstoren, zoals ook blijkt uit het ongunstig advies van het agentschap Onroerend Erfgoed, zodat haar overheidstaak en bestuursopdracht van beheerder en beschermer van het onroerend erfgoed in Vlaanderen in het gedrang komt.

Dat er voordien reeds een gelijkaardige terrasoverkapping was, los van de discussie of die al dan niet vergund was, doet niet terzake om de nadelige gevolgen van de met de bestreden beslissing verleende vergunning te beoordelen: de aanvraag beoogt immers een nieuwe terrasoverkapping, met een ander uitzicht dan voordien (een boogvorm, wit zeildoek, zwarte aluminium draagconstructie, balustrade in smeedwerk), voor een pand dat sinds 6 februari 2018 gelegen is in een voorlopig beschermd stadsgezicht, dat definitief beschermd werd na het nemen van de bestreden beslissing.

Alle verwijzingen naar vorige situaties zijn dan ook niet relevant en de verzoekende partij heeft de voor haar nadelige gevolgen van de bestreden beslissing voldoende toegelicht.

De eerste tussenkomende partij tracht nog aan te tonen dat er geen causaal verband is tussen de bestreden beslissing en die nadelige gevolgen omdat het terras al meer dan 100 jaar bestaat en dus geen storend element is.

Voormelde, door de verzoekende partij toegelichte, nadelige gevolgen zijn echter wel degelijk veroorzaakt door de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

De verzoekende partij licht voldoende toe dat, niettegenstaande er al verschillende jaren een terras is, deze specifieke, met de bestreden beslissing vergunde, terrasoverkapping afbreuk doet aan de erfgoedwaarden van een pand dat gelegen is in een voorlopig beschermd stadsgezicht.

Het kan evenmin worden betwist dat de opbouw van de terrasoverkapping, omwille van de aard ervan en de materialen (een gesloten terrasconstructie met een verhoogde houten vloer met luifelconstructie op poten aan de voorzijde, afgesloten met twee glazen windschermen tot boven toe gesloten en een doorzichtig rolgordijn dat aan de voorzijde naar beneden kan gehaald worden) op zeer korte termijn kan worden voltooid: dat blijkt ook uit de korte tijdsspanne tussen het instellen van de eerdere procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en de uitvoering van de bestreden beslissing in mei 2018.

Het is dan ook aannemelijk dat de met de bestreden beslissing vergunde terrasconstructie midden maart 2019 opnieuw zal worden opgericht, zodat het resultaat van een gewone schorsingsvordering, wanneer de verzoekende partij die zou hebben ingesteld, te laat zou zijn gekomen om, rekening houdend met de normale behandelingstermijn van een gewone schorsingsvordering, een efficiënt rechtsherstel te bekomen: de door de verzoekende partij opgeworpen aantasting van de erfgoedwaarden zou zich dan immers al gerealiseerd hebben.

De verzoekende partij heeft dan ook diligent gehandeld, niettegenstaande het “stilzitten” tot eind februari 2019 en het niet instellen van een gewone schorsingsprocedure.

Het diligent optreden van de verzoekende partij kan niet worden afgemeten aan het tijdsverloop tussen de kennisname van de bestreden beslissing en het instellen van haar vordering.

Het DBRC-decreet laat precies toe op ieder ogenblik de schorsing of de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van een bestreden beslissing te vorderen, zodat het mogelijk is dat een zaak, omwille van gewijzigde omstandigheden, pas na verloop van tijd dringend, of zelfs (opnieuw) uiterst dringend, wordt.

De verzoekende partij maakt op het eerste gezicht voldoende aannemelijk dat het resultaat van een gewone schorsingsvordering, wanneer ze die zou hebben ingesteld, naar alle waarschijnlijkheid onherroepelijk te laat zou komen om, rekening houdend met de normale behandelingstermijn van een gewone schorsingsvordering, een efficiënt rechtsherstel te bekomen.

De door de verzoekende partij aangevoerde hinder en nadelen, en meer bepaald de visuele verstoring van de historisch kenmerkende baksteenarchitectuur, kan zich zeer snel realiseren.

Bovendien waren de met de bestreden beslissing vergunde werken al kort na het instellen van de eerste procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid uitgevoerd.

Het kan de verzoekende partij dan ook niet ten kwade geduid worden dat zij heeft willen afwachten of de terrasconstructie, conform het reglement van de stad Brugge, opnieuw zou worden verwijderd in november 2018 en nu pas opnieuw initiatief neemt omdat de terrasoverkapping teruggeplaatst kan worden vanaf maart 2019.

Omwille van de bijzondere situatie, gecreëerd door het reglement van de stad Brugge, dat een constructie kan worden opgericht om daarna gedurende vier maanden te worden verwijderd en dan opnieuw opgericht te worden, kan een gewone schorsingsprocedure geen soelaas bieden.

De verzoekende partij is diligent, en met de gepaste spoed, opgetreden en bij de beoordeling van de vereiste terughoudendheid bij het instellen van de uitzonderingsprocedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid moet men rekening houden met de specifieke omstandigheden.

De argumentatie van de eerste en van de tweede tussenkomende partij dat de oprichting van de terrasconstructie omkeerbaar is, en opnieuw kan weggehaald worden, kan, nog los van de vraag of dit zo eenvoudig is als deze procespartijen voorhouden, er niet toe leiden dat de vordering van de verzoekende partij niet als uiterst dringend kan beschouwd worden.

Het schorsen van de tenuitvoerlegging van een stedenbouwkundige vergunning is toekomstgericht: sinds de inwerkingtreding van het DBRC-decreet moet de verzoekende partij bij haar schorsingsvordering niet aannemelijk maken dat de nadelige gevolgen moeilijk of niet te herstellen zijn, maar wel dat een hoogdringende behandeling van de zaak gewenst is of dat er sprake is van uiterst dringende noodzakelijkheid.

De verzoekende partij toont, met betrekking tot de met de bestreden beslissing verleende vergunning en omwille van de specifieke omstandigheden, dan ook aan dat de het resultaat van de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen om de realisatie van het aangevoerde nadelige gevolg van het aantasten van het beschermd stadsgezicht, dat voor haar voortvloeit uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Er is dan ook voldaan aan de in artikel 40, §2, eerste lid, 1° DBRC-decreet gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing alleen geschorst kan worden bij uiterst dringende noodzakelijkheid wanneer er uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond.

## **B. Ernstige middelen – eerste en tweede middel**

### *Standpunt van de partijen*

1.

1.1

De verzoekende partij voert in een **eerste middel** als volgt de schending aan van artikel 6.1.9 – 6.1.10 *juncto* 6.1.5. van het decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed (het Onroerend Erfgoeddecreet – verder OED genoemd), van artikel 6.4.1.-6.4.3. OED, van artikel 4.3.3 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel en het beginsel van materiële motiveringsplicht:

“ ...

18. *Bij ministerieel besluit van 6 februari 2018 werd het stadsgezicht van de Vismarkt, het Huidenvettersplein en de Rozenhoedkaai met omgeving, voorlopig beschermd. Artikel 3 omvat de beheersdoelstellingen, waaronder:*

*“1° de bescherming van het stadsgezicht "Vismarkt, Huidenvettersplein, Rozenhoedkaai en omgeving" beoogt het behoud van de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen. Bij een eventuele wijziging moet ernaar gestreefd worden dat de nieuwe ingrepen geen negatieve impact hebben op de specifieke erfgoedkenmerken van het beschermde stadsgezicht. Er wordt gestreefd naar ingrepen die de erfgoedkwaliteiten ondersteunen en die een meerwaarde vormen voor de erfgoedwaarden en de erfgoedkenmerken van het beschermde stadsgezicht;”*

*“4° Het is wenselijk dat storende ingrepen worden verwijderd en dat men hierbij teruggaat naar een meer historische toestand indien deze gedocumenteerd is. Onder storende ingrepen kan men onder meer verstaan: Het beschilderen van een onbeschilderde gevel, het wijzigen van gevelopeningen, het verwijderen van historische elementen en materialen, het plaatsen van constructies die het historische architecturale beeld verstoren.” (eigen aanduiding)*

*Dit besluit werd in het Belgisch Staatsblad van 6 maart 2018 gepubliceerd.*

*Vanaf dat ogenblik gelden de rechtsgevolgen van het besluit tot voorlopige bescherming ten aanzien van iedereen.*

*Artikel 6.1.5. OED:*

*...*

*Artikel 6.1.6., lid 1 OED:*

*...*

*Artikel 6.1.9. OED:*

*...*

*Artikel 6.1.10. OED:*

*...*

*Artikel 4.3.3. VCRO luidt als volgt:*

*...*

*Deze bepaling houdt in “dat een vergunning principieel wordt geweigerd als uit de ingewonnen adviezen of uit het aanvraagdossier blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen andere sectoren dan de ruimtelijke ordening” en dat “[e]n principiële weigering [...] in gemotiveerde gevallen echter [kan] worden vermeden indien in de vergunning voorwaarden kunnen worden opgenomen die strekken tot een adequate afstemming van het aangevraagde op de sectorale vereisten” (Memorie van toelichting, Parl.St. VI.Parl. 2008-2009, nr. 2011/1, 129).*

*Het passiefbehoudsbeginsel luidt als volgt:*

*...*

*Ondertussen werd het stadsgezicht bij ministerieel besluit van 12 november 2018 definitief beschermd als stadsgezicht van de Vismarkt, het Huidenvetterplein en de Rozenhoedkaai met omgeving in Brugge.*

*19. De deputatie gaat in de bestreden beslissing voorbij aan de rechtsgevolgen van de bescherming, die ook ten aanzien van haar golden op het ogenblik van de bestreden beslissing.*

*Zij staat enkel stil bij deze (toen enkel geldende) voorlopige bescherming bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.*

*Zij meent weliswaar dat er nog geen definitieve gevolgen aan de beheersdoelstellingen van het ministerieel besluit van 6 februari 2018 kunnen worden gekoppeld.*

*Dit is derhalve foutief. De deputatie kon enkel overgaan tot het beoordelen van de aanvraag, rekening houdend met de gevolgen van de bescherming.*

*20. De deputatie leest daarenboven het voorlopig beschermingsbesluit, alsook de 4e beheersdoelstelling, verkeerd.*

*De deputatie verwijst naar de beheersdoelstelling uit artikel 3, 4° van het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming maar meent dat de terrasoverkapping geen afbreuk doet aan de historische waarde van het pand.*

*Voor de plaats van de aanvraag is volgens de deputatie enkel de kant Braambergstraat beschreven en zou het enkel gaan over de trapgevels. De terrasoverkapping zou aan deze trapgevels geen afbreuk doen. Het Pandreitje zelf zou niet zijn opgenomen en het zou voornamelijk gaan om de gebouwen gelegen langs de Braambergstraat.*

*Het plan met afbakening van de voorlopige bescherming toont aan dat het gehele pand in het stadsgezicht zit begrepen.*

*Het voorlopig beschermingsbesluit bepaalt over het pand waarop de bestreden beslissing betrekking heeft bovendien:*

*...*

*Er wordt dus verwezen naar de lijstgevel met centrale getrapte top aan de zijde van het Pandreitje, alsook naar de rechthoekige vensters onder strek.*

*De foto die in de bijlage bij het besluit is gevoegd is ook duidelijk.*

*21. De deputatie oordeelt in de bestreden beslissing dan ook kennelijk onredelijk waar zij stelt dat de terrasoverkapping geen afbreuk doet aan de historische waarde van het pand.*

*De historische waarde wordt in het beschermingsbesluit gekoppeld aan onder meer ook de lijstgevel aan het Pandreitje, de rechthoekige vensters, enz.*

*Uit de diverse adviezen in het dossier bleek dat net deze langsgevel visueel wordt verstoord door de terrasconstructie (Onroerend Erfgoed, gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar, provinciale stedenbouwkundige ambtenaar).*

*Er werd duidelijk tot een schending van de historische waarde van het pand besloten.*

*In de mail die door het agentschap Onroerend Erfgoed aan de deputatie werd gericht op 23 februari 2018 inzake de voorlopige bescherming, werd ook benadrukt dat de terrasoverkappingen constructies zijn die het historisch architecturaal beeld verstoren en dus in strijd zijn met de beheersdoelstellingen van het beschermingsbesluit.*

*De deputatie gaat aan dit alles voorbij.*

*De beheersdoelstelling voor het beschermde stadsgezicht voorziet dat het wenselijk is storende ingrepen te verwijderen en dat het plaatsen van constructies die het historisch architecturale beeld verstoren als dergelijke storende ingreep moet worden beschouwd.*

*De bestreden beslissing beslist ten onrechte en op basis van foutieve elementen, dat de terrasoverkapping geen afbreuk doet aan de historische waarde van het pand en dus in strijd met het (voorlopig) beschermingsbesluit.*

*Artikel 4.3.3. VCRO bepaalt dat, indien strijdigheid met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, de vergunning moet worden geweigerd of in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen moeten worden opgenomen met betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving.*

*In casu kon het agentschap Onroerend Erfgoed geen advies in het licht van artikel 4.3.3 VCRO formuleren aangezien op het ogenblik van het advies het (voorlopig) beschermingsbesluit nog niet bestond.*

*In artikel 4.3.3 VCRO wordt echter ook vermeld dat een vergunning moet worden geweigerd wanneer uit het aanvraagdossier een strijdigheid met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening blijkt.*

*Wanneer deze strijdigheid blijkt uit het aanvraagdossier, dan beschikt de vergunningverlenende overheid evenmin over een discretionaire bevoegdheid, maar eveneens over een gebonden bevoegdheid.*

*22. Uit het aanvraagdossier blijkt duidelijk dat er een strijdigheid met direct werkende normen inzake onroerend erfgoed voorligt.*

*De verwerende partij gaat in de bestreden beslissing immers volledig verkeerd uit van het feit dat in het voorlopig beschermingsbesluit enkel de kant van de Braambergstraat zou beschreven zijn en dat het dan enkel gaat over de trapgevels.*

*In het verzoekschrift tot nietigverklaring werd aangetoond dat het volledige pand in het voorlopig beschermingsbesluit zit vervat en in de beschrijving uitdrukkelijk naar de lijstgevel met centrale getrapte top, met rechthoekige vensters onder strek wordt verwezen:*

*...*

*In de diverse adviezen van het dossier werd vastgesteld dat deze langsgewel visueel wordt verstoord door de terrasconstructie.*

*Het Agentschap Onroerend Erfgoed stelt onder meer:*

*...*

*De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar:*

*...*

*De Raadgevende Commissie voor Stedenschoon sloot zich daarbij aan.*

*In het beroep van de verzoekende partij werd uitdrukkelijk "de negatieve visuele impact van het aangevraagde op het stedenbouwkundige weefsel op deze sterk beeldbepalende locatie en duiden de wezenlijke aantasting van de erfgoedwaarden van de als werelderfgoed erkende binnenstad" herhaald en vastgesteld dat de uitzonderlijke universele waarde van de Brugse binnenstad, zoals erkend door Unesco, wordt miskend.*

*Uit het voorliggend dossier bleek derhalve dat er een strijdigheid met de direct werkende normen voorlag.*

*In de e-mail van het agentschap aan de deputatie van 23 februari 2018, waarin op het voorlopig beschermingsbesluit werd gewezen, werd dan ook benadrukt dat de terrasoverkappingen constructies zijn die het historisch architecturaal beeld verstoren en in strijd zijn met de beheersdoelstellingen van het beschermingsbesluit.*

*23. Er bleek dus uit het dossier zonder discussie dat er een strijdigheid met de direct werkende normen inzake onroerend erfgoed voorligt, in het bijzonder het voorlopig beschermingsbesluit.*

*De verwerende partij kon dienvolgens niet overgaan tot een eigen discretionaire beoordeling van het al dan verstoord zijn van het historisch architecturaal beeld en dus de al dan niet volgens haar aanwezige erfgoedwaarden, zoals de tussenkomende partijen ten onrechte menen.*

*De verwerende partij had op dit punt een gebonden bevoegdheid, gelet op de vastgestelde strijdigheid in tal van stukken van het dossier.*

*24. De deputatie stelt trouwens wel uitdrukkelijk dat de horecazaak zeer beeldbepalend is als men vanaf de Dijver richting de Vismarkt gaat (eerste alinea van de beoordeling van*



*de goede ruimtelijke ordening (5C)). In die situatie kijkt men net op de langsgevel aan het Pandreitje (het zicht op de foto zoals hierboven).*

...

*Dit zicht werd door de deputatie dus in haar besluit als beeldbepalend omschreven en dus werd de erfgoedwaarde erkend, maar toch meent men verder hieraan te kunnen voorbijgaan en enkel te focussen op de trapgevels.*

*De erfgoedwaarden van het beschermde stadsgezicht worden geschonden door de nieuwe terrasconstructie.*

*De deputatie kon slechts de vergunning weigeren of in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen opnemen met betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving.*

*Artikel 6.4.3. OED wordt geschonden.*

*De bestreden beslissing schendt verder ook de formele en materiële motiveringsplicht, is onzorgvuldig en kennelijk onredelijk. Het voorlopig beschermingsbesluit wordt verkeerd gelezen, waar uitsluitend naar de Braambergstraat en de trapgevels wordt verwezen.*

*Hoger bleek dat het beschermde stadsgezicht ruimer is, het volledige pand erin is gelegen en ook uitdrukkelijk melding wordt gemaakt van meer dan de trapgevels.*

..."

## 1.2

De eerste tussenkomende partij antwoordt daarop:

“... ”

*In het bestreden besluit wordt uitdrukkelijk verwezen naar de beheersdoelstelling uit artikel 3,4° van het voorlopig beschermingsbesluit. In het inleidend verzoekschrift verwijst verzoekende partij naar het Ministerieel Besluit van 12 november 2018, om te stellen dat de hierboven genoemde artikelen uit het OED des te meer zouden gelden, en dat dus het kwestig terras een “storend element” zou zijn dat “afbreuk doet aan de architecturale eigenheid” van het betrokken pand.*

*Deze stelling kan niet gevolgd worden.*

*Zoals blijkt uit de bovenstaande fotoreportages, alsook het fotomateriaal in bijlage (stukken 3 en 9), zou het stadsgezicht en het Unesco-werelderfgoed aan authenticiteit inboeten, mochten de terrassen – waaronder deze van verzoekende partij tot tussenkomst – verdwijnen uit dit specifiek stadsbeeld.*

*Hoe kan in die omstandigheden ernstig worden verdedigd dat terrassen, die meer dan 100 jaar behoren tot het vertrouwd stadsgezicht en aldus deel uitmaken van het te behouden erfgoed, in enkele dagen tijd zouden moeten worden verwijderd... omdat zij de plaatselijke erfgoedwaarden zouden schenden??*

*In het licht van dit gegeven kan verzoekende partij in het geheel niet een bewijs voor het vereiste causaal verband vinden in het definitief beschermingsbesluit van 12 november 2018; immers, hoe kan een terrasconstructie die reeds meer dan 100 jaar ter plaatse aanwezig is, als een “storend element” worden ervaren waarvan de onmiddellijke verwijdering noodzakelijk zou zijn. Dit alles klemmt des te meer als blijkt dat tijdens de*

winterperiode de erfgoedwaarden van het betrokken pand al geheel aan het zicht onttrokken zijn door geparkeerde auto's.

*In zoverre het middel viseert dat verwerende partij er onterecht van uit gaat dat er nog geen definitieve gevolgen aan de beheersdoelstellingen van het ministerieel besluit van 6 februari 2018 kunnen worden gekoppeld, kan dit niet tot de schorsing of vernietiging van het bestreden besluit leiden.*

*Immers, de deputatie stelt in het bestreden besluit vast dat hoe dan ook "moet teruggedaan worden naar de historische toestand indien deze gedocumenteerd is". (bestreden besluit p. 8.)*

*Binnen de discretionaire bevoegdheid die de verwerende partij terzake heeft, wordt echter door haar vastgesteld dat het niet gaat om een constructie die het historisch architecturale beeld verstoort.*

*Uw Raad kan zich bij deze beoordeling niet in de plaats stellen van de verwerende partij, en kan enkel nagaan of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot de bestreden beslissing is kunnen komen. Dit is in casu het geval, nu het bestreden besluit onder meer het volgende overweegt:*

...

*(bestreden besluit p. 8.)*

*Anders dan verzoekende partij betoogt is het niet omdat in het bestreden besluit geoordeeld wordt dat de "horecazaak" beeldbepalend is, dat daaruit volgt dat de terrasconstructie afbreuk doet aan de aanwezige erfgoedwaarden.*

*Evenmin is de beoordeling in het bestreden besluit dat uit het voorlopig beschermingsbesluit blijkt dat de waarde gesitueerd zit in de trapgevels en minder in de gevel op het gelijkvloers feitelijk onjuist of kennelijk onredelijk.*

*Het enige element dat zich onder de terrasconstructie kan bevinden voor zover de luifel volledig is uitgerold zijn de rechthoekige vensters op het gelijkvloers, die bovendien zichtbaar blijven:*

*Foto 2018 (maart-november)*

*De motivering in het bestreden besluit "dat de waarde gesitueerd zit in de trapgevels en minder in de gevel op het gelijkvloers" en "Deze trapgevel wordt uiteraard behouden en het voorzien van een overdekt terras doet hieraan geen afbreuk" is dan ook geenszins onjuist of kennelijk onredelijk.*

*Het staat buiten kijf (cfr. bovenstaande foto) dat alle erfgoedwaarden behouden worden en zichtbaar blijven. De deputatie oordeelde dan ook in alle redelijkheid dat de terrasoverkapping geen afbreuk doet aan de historische waarde van het pand.*

*Het gegeven dat verzoekende partij een andere mening is toegedaan maakt het bestreden besluit daarom niet onwettig, des te meer gelet op de discretionaire bevoegdheid van verwerende partij terzake.*

*De foto in bijlage bij het besluit (verzoekschrift p. 15) is genomen tijdens de periode waarop het demonteerbaar terras opgeborgen dient te worden. Dit zicht blijft bestaan, nu zoals*

*hoger gesteld verzoekster tot tussenkomst verplicht blijft om volgens het terrasreglement jaarlijks het terras af te breken op 15 november.*

*Het zicht waarvan de bescherming wordt nagestreefd blijft dus integraal bestaan zoals op het moment van opname op de inventaris. Verzoekende partij lijkt hier volkomen aan voorbij te gaan.*

*Volledigheidshalve dient opgemerkt dat verzoekende partij noch in haar advies dd. 01.09.2017, noch in haar beroep dd. 12.12.2017 (stuk 5 verzoekende partij) een schending van art 4.3.3.VCRO ( zie ook tweede middel) inroept enkel een schending van art 4.3.4. VCRO. Gezien de in het middel weerhouden bepalingen, waaronder het passiefbehoudsbeginsel (artikel 6.4.3 OED), niet worden geschonden, ligt dan ook geen schending voor van de in artikel 4.3.3 VCRO bedoelde “direct werkende normen”.*

*Er werd enkel uitsluitend een schending van art. 4.3.4 VCRO ingeroepen (cfr. p.1 beroepsschrift voor verwerende partij). In toepassing van artikel 4.3.4 VCRO kan een vergunning geweigerd worden indien uit een verplicht in te winnen advies blijkt dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening.*

*In het administratief beroep van verzoekende partij bij verwerende partij wordt expliciet verduidelijkt dat het advies van het agentschap enkel betrekking heeft op de onwenselijkheid bedoeld in artikel 4.3.4 VCRO, en wordt aangevoerd (p. 4) dat het college de impact op de erfgoedwaarden diende te onderzoeken bij de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening.*

*Volgens de bewoordingen van artikel 4.3.3 VCRO moet, indien blijkt uit het verplicht in te winnen advies dat het aangevraagde strijdig is met een direct werkende norm, hetzij de vergunning worden geweigerd, hetzij in de vergunning voorwaarden worden opgenomen die de naleving van de sectorale regelgeving waarborgen (RvVb 28 januari 2016, nr. RvVb/A/1516/0518)*

*Uw Raad oordeelde reeds dat de vergunningverlenende overheid weliswaar niet in de plaats van de adviesverlenende instantie kan beoordelen of het aangevraagde strijdig is met een direct werkende norm binnen het beleidsveld van onroerend erfgoed, nu het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed niet anders dan beschouwd kan worden als een advies van een deskundig orgaan, doch de inhoud ervan niet buiten elke mogelijke betwisting staat (RvVb 3 april 2018, nr. RvVb/A/1718/0721).*

*In casu werd door verzoekende partij niet eens aangevoerd – noch in het advies, noch in het administratief beroep bij verwerende partij – dat er sprake zou zijn van strijdigheid met een direct werkende norm.*

*Voor het eerst voor Uw Raad wordt een vermeende schending van de artikelen 4.3.3 VCRO en 6.4.3 OED aangevoerd, waarbij niet blijkt dat artikel 6.4.3 OED geschonden werd, noch minder in welke mate dit zou blijken uit het uitgebrachte advies en het administratief beroep bij verwerende partij.*

*Nu verzoekende partij zich er uiteraard van bewust is dat uit de adviezen niet blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen zoals bepaald in artikel 4.3.3 VCRO, voert zij voor Uw Raad aan dat dergelijke strijdigheid reeds manifest uit het aanvraagdossier zou blijken.*

*Strijdigheid met direct werkende normen blijkt echter allerm minst uit het aanvraagdossier, laat staan manifest. Hierboven werd reeds uiteengezet dat alle erfgoedwaarden behouden worden en zichtbaar blijven.*

*Het thans ingenomen standpunt dat terrasoverkappingen constructies zijn die het historisch architecturaal beeld per definitie zouden aantasten, spoort bovendien zelfs niet met het advies dat door het agentschap zelf werd uitgebracht, nu daarin (advies p. 3) wordt aangegeven dat een herziening met gevelluifel en houten vlonder geen probleem is voor zover in harmonie met de omgeving.*

*Tevens kent het terras een tijdelijk karakter, ofschoon verzoekende partij niet lijkt te –willen-beseffen dat de vergunde constructie demonteerbaar is, doorzichtig, en tussen 15 november en 15 maart niet eens aanwezig is.*

*Van een storende ingreep die afbreuk doet aan de erfgoedwaarden van het beschermd stadsgezicht is inderdaad geen sprake. Nog minder blijkt – laat staan manifest - uit het aanvraagdossier enige strijdigheid meet een directe norm; dit des te meer nu uit voorgelegde fotomateriaal (stukken 3 en 9) afdoende blijkt dat er reeds meer dan 100 jaar een terrasconstructie gekend is op de bedoelde plaats aan en tegen de gevel van het betrokken pand.*

*Los van het bovenstaande beroept verzoekende partij zich ten onrechte op een schending van het zogenaamd actiefbehoudsbeginsel. Artikel 6.4.1 Onroerendergoeddecreet of het actief behoudsbeginsel, luidt als volgt:*

...

*Artikel 6.4.3 van het Onroerendergoeddecreet, of het passief behoudsbeginsel, luidt als volgt:*

...

*Artikel 2.1, 15° Onroerendergoeddecreet definieert de notie “beschermd goed “ als volgt:*

...

*Samenlezing van de bovenstaande decretale bepalingen leert ons dat het actief behoudsbeginsel, bedoeld in artikel 6.4.1 Onroerendergoeddecreet, zich enkel richt tot “zakelijkrechthouders” en “gebruikers” van beschermde goederen. het “beschermd goed” in casu is een beschermd stadsgezicht, zijnde “Vismarkt, Huidenvettersplein en Rozenhoedkaai met omgeving”. Het pand is op zichzelf genomen niet beschermd als zijnde een monument. Op een stadsgezicht kan men principieel geen zakelijk recht laten gelden, waarvan de onderliggende titel is overgeschreven in de registers van de territoriaal bevoegde Dienst Patrimoniumdocumentatie van het Rechtszekerheidskantoor (voorheen de Hypotheekbewaarder genaamd). Evenmin kan men een stadsgezicht “gebruiken” door het bijvoorbeeld te huren.*

*Het feit dat een bepaald persoon eigenaar is/huurder is van een bepaald perceel binnen de perimeter van een stadsgezicht, doet aan deze vaststelling geen enkele afbreuk. Immers, het is niet dit specifiek perceel dat het stadsgezicht uitmaakt; het stadsgezicht krijgt vorm door het amalgaam van percelen waarvan dit perceel deel uitmaakt.*

*Uit het bovenstaande dient noodzakelijk te worden besloten dat het actief behoudsbeginsel, als norm, niet ingeroepen kan worden tegen een eigenaar/gebruiker van een perceel binnen de perimeter van een beschermd stadsgezicht, en dit bij gebrek aan enig zakelijk recht of gebruiksrecht dat deze persoon zou kunnen doen gelden opzichtens dit dorpsgezicht waarvan zijn/haar perceel deel uitmaakt.*

*Anders dan verzoekende partij aanneemt in haar verzoekschrift, kan het actief behoudsbeginsel ten aanzien van tussenkommende partij geen “direct werkende norm” zijn.*

*Tussenkommende partij is geen eigenaar noch gebruiker van het beschermd dorpsgezicht “Vismarkt, Huidenvettersplein en Rozenhoedkaai met omgeving”.*

*...*

### 1.3

De tweede tussenkommende partij voegt daar nog aan toe:

*“ ...*

*12.*

*Het komt de verzoekende partij in tussenkommst voor dat de verwerende partij als vergunningverlenende overheid bij haar beoordeling van de aanvraag en de eisen voor het instandhouden van het waardevol karakter van een bestaand dorps- of stadsgezicht over een discretionaire bevoegdheid beschikt. Zij dient hierbij evident het advies van de adviesverlenende instanties te betrekken.*

*Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, kan bezwaarlijk worden aangenomen dat de vergunningverlenende overheid enkel een gebonden bevoegdheid heeft, wanneer zij zelf vaststelt dat aan de actieve – en passieve zorgplicht is voldaan. Te meer blijkt dit het geval wanneer het besluit waarbij de bescherming voorlopig wordt vastgesteld veeleer wijst op doelstellingen die worden beoogd waarbij naar bepaalde toestanden moet worden gestreefd omdat deze wenselijk zijn.*

*Deze terminologie sluit – op het gevaar van rechtsonzekerheid – elke directe werking uit.*

*13.*

*In het bestreden besluit wordt uitdrukkelijk verwezen naar de beheersdoelstelling uit artikel 3,4° van het voorlopig beschermingsbesluit. De verzoekende partij houdt voor dat het terras een storend element zou zijn die afbreuk doet aan de architecturale eigenheid van het betrokken pand.*

*In het bestreden besluit daarentegen werd anders geoordeeld. Integendeel wordt opgemerkt dat de aanvraag zelfs voorziet in een opener en mooiere afwerking dan hetgeen nu aanwezig is. De verwerende partij stelt in het bestreden besluit dat uit het beschermingsbesluit blijkt dat de waarde zit gesitueerd in de trapgevels en minder in de gevel van het gelijkvloers. De trapgevel wordt uiteraard behouden en het voorzien van een overdekt terras doet hieraan geen afbreuk.*

*Het stond aan de verwerende partij hierover te oordelen. Een zienswijze is niet kennelijk onredelijk omdat deze zou afwijken van de zienswijze hieromtrent van de verzoekende partij. Des te meer is dit het geval wanneer wordt rekening gehouden met de draagwijdte en de interpretatieruimte van het voorlopig beschermingsbesluit.*

*Zoals de eerste tussenkommende partij aanvoert is het niet onredelijk zich af te vragen waarom een sinds 100 jaar bekend stadsgezicht met terrassen, plots zou moeten verdwijnen uit het straatbeeld.*

*14.*

*De verwerende partij heeft weliswaar summier gemotiveerd waarom de even summier gemotiveerde stelling van de verzoekende partij dat de aanwezigheid van het*

*aangevraagde terras de bestaande erfgoedwaarden zou aantasten, niet kan worden volgehouden. Uw Raad kan zich bij deze beoordeling niet in de plaats stellen van de verwerende partij, en kan enkel nagaan of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid – zoals te dezen het geval - tot de bestreden beslissing is kunnen komen.*

15.

*Er kan door de verzoekende partij in tussenkomst, niet meteen worden ingezien, hoe een vergunningverlenende overheid artikel 6.4.1 en 6.4.3. OED rechtstreeks kan schenden bij het beslissen tot afgifte van een vergunning.*

...

2

2.1

De verzoekende partij voert in het **tweede middel** als volgt de schending aan van artikel 4.3.4 VCRO, van artikel 4.7.16, §1 VCRO, van artikel 4.7.23, §1, lid 1 VCRO, van artikel 4.7.21, §1, eerste lid VCRO, artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1° VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel en het beginsel van materiële motiveringsplicht:

“ ...

Eerste onderdeel

*30. Reeds sinds 2000 is de binnenstad van de stad Brugge gelegen binnen de afbakening van het Unescowerelderfgoed, erkend door het World Heritage Committee.*

*Het agentschap Onroerend Erfgoed formuleerde op 1 september 2017, op een ogenblik dat er nog geen voorlopige bescherming bestond, een ongunstig advies omdat de aangevraagde werken een negatieve impact hebben op de erfgoedwaarden van het door UNESCO beschermd werelderfgoed.*

*Zelfs indien het eerste middel zou worden verworpen – quod non – dan diende de bestreden beslissing in ieder geval deze bescherming in rekening te brengen.*

*Het advies stelde :*

...

*De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseerde over het architecturaal concept als volgt, met verwijzing naar het standpunt van de sector Unesco en de dienst Monumentenzorg en Erfgoedzaken :*

...

*De Raadgevende Commissie voor Stedenschoon van de Stad Brugge adviseerde eveneens ongunstig op 7 juli 2017.*

*Het beroep van de verzoekende partij verwees naar het advies van 1 september 2017, en stelde bijkomend ook:*

...

*De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar verwijst op verschillende plaatsen naar deze bescherming en besluit ook :*

...

31. De deputatie vermeldt in de bestreden beslissing nergens dat de site sinds 2000 gelegen is in de afbakening van het door UNESCO beschermd werelderfgoed, laat staan dat zij dit op enige wijze bij haar beoordeling betreft.

Door hier geen enkele passage aan te wijden, is de bestreden beslissing in ieder geval onwettig. Er ligt een strijdigheid voor met artikel 4.3.4. VCRO juncto artikel 4.7.16, §1 VCRO en artikel 4.3.1 VCRO.

Daarenboven is deze beslissing niet afdoende gemotiveerd, is de beoordeling onzorgvuldig en kennelijk onredelijk. Het advies en het beroep van de verzoekende partij wordt niet weerlegd op dit punt, evenmin als het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

Door de ongunstige adviezen en de duidelijke aanduiding van de negatieve visuele impact op deze beeldbepalende locatie en de wezenlijke aantasting van de erfgoedwaarden van de als werelderfgoed erkende binnenstad, diende de motivering in ieder geval uitgebreider te gebeuren.

De deputatie kan dan ook zeker niet volstaan met het beschermd karakter als UNESCO werelderfgoed louter te negeren.

#### Tweede onderdeel

32. De deputatie stelt zelf in de bestreden beslissing dat het pand een strategische ligging heeft tussen de Rozenhoedkaai en het beschermde poortgebouw van de vroegere gevangenis (het Pandreitje). Zij stelt verder ook uitdrukkelijk dat de horecazaak zeer beeldbepalend is als men vanaf de Dijver richting de Vismarkt gaat.

...

Zij volgt echter de provinciaal stedenbouwkundige ambtenaar en het agentschap Onroerend Erfgoed niet waar deze stellen dat de terrasoverkapping afbreuk doet aan de "kunsthistorische" waarde, omdat de grootte van de terrasoverkapping reeds in 1994 werd vergund. Er zou geen sprake zijn van een bijkomende afbreuk.

Vooraf moet worden opgeworpen dat de vermelde adviezen niet de kunsthistorische waarde benadrukken, maar wel de historische waarde van het stadsgezicht.

De deputatie stelt in de bestreden beslissing dat zij zich niet in het advies van OE kan vinden. De deputatie meent dat de constructie geen afbreuk doet aan de historische waarde van de omgeving.

Zij geeft hiervoor als reden dat er reeds een overdekt terras aanwezig is en vergund sinds 1983 of 1994, de overkapping gebaseerd is op het terras van Tompouce op de Burg en de binnenruimte te beperkt is om voldoende inkomsten te genereren :

...

Bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening verwijst zij naar het voorlopig beschermingsbesluit :

...

33. Deze diverse argumenten weerleggen echter niet de verschillende negatieve adviezen op het punt van erfgoed, houden geen rekening met de Unesco bescherming, gaan voorbij aan de werkelijk inhoud van het voorlopig beschermingsbesluit.

- De aanwezigheid van een bestaand terras, neemt niet weg dat de vergunningverlenende overheid het aangevraagde moet beoordelen op grond van alle geldende reglementeringen en bepalingen.

De aanvraag heeft betrekking op het volledig vervangen van een terrasconstructie. De bestaande constructie werd reeds afgebroken. De nieuw op te richten constructie dient uiteraard te worden beoordeeld op basis van alle geldende regels.

De aanvraag houdt trouwens geenszins een exacte vervanging in van wat voorheen als terrasconstructie bestond.

Er diende derhalve met het gegeven rekening te worden gehouden dat het pand deel uitmaakt van UNESCO werelderfgoed en reeds voorlopig was beschermd op het ogenblik van de bestreden beslissing.

De loutere vaststelling dat er voorheen een terrasconstructie aanwezig was, houdt geenszins in dat een volledig nieuwe terrasconstructie zonder meer zou mogen worden toegestaan of dat zonder meer zou kunnen worden besloten dat aan recente wijzigingen inzake regelgeving en bescherming kan voorbijgegaan worden.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar stelde hierover terecht :

...

#### Ondergeschikt

De vergunde situatie, waar de deputatie naar verwijst, is trouwens geenszins duidelijk.

De deputatie verwijst naar een vergunning van 1985 in de in de vergunning vermelde historiek. Deze houdt echter enkel een vergunning in voor het gebruik van het openbaar domein voor een oppervlakte van 18m x 3.8 m en dit enkel voor een zomerterras. Hierin werd als voorwaarde opgelegd dat een vergunning diende te worden bekomen voor de opstelling van windschermen, bevoering en zonnetenten.

Dit is derhalve geen vergunning voor het oprichten van een terrasconstructie. Uit de voorwaarde kan zelfs worden afgeleid dat er voor de opstelling van windschermen, bevoering en zonnetenten nog geen vergunning was bekomen.

Uit de beslissing van het college van burgemeester en schepenen blijkt dat in 1983 een vergunning voor een veel kleiner terras werd verleend, en in 1984 voor een uitbreiding daarvan. Geenszins kan de vergunning van 1983 of 1984 als een vergunning gezien worden, als uitvoering van de voorwaarde voor de vergunning van 1985.

Het blijkt daarenboven niet dat deze vergunningen ooit werden uitgevoerd of dat ze conform werden uitgevoerd. Uit de vergunning van 1985, waar de deputatie in haar historiek uitdrukkelijk naar verwijst, blijkt zelfs van niet. Ook de gemeentelijk stedenbouwkundige ambtenaar stelde in zijn advies uitdrukkelijk dat de constructie niet 100% volgens de vergunning werd uitgevoerd.

In het verslag van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar van 20 oktober 2017 (p. 6) wordt vermeld dat er bovendien bij deze eerste vergunning geen reglementering rond vaste terrassen bestond. Het huidige reglement betreffende vaste horecaterrassen op het openbaar domein voorziet trouwens slechts een preciaire vergunning :

...



*Ook de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar stelt dat de vergunning van 1985 een "precaire vergunning" is. Ook hij gaat niet in op vergunningen van 1983 of 1984.*

*...*

*Nergens blijkt ook uit dat de – onlangs afgebroken – constructie aan de beweerde vergunning zou hebben voldaan.*

*De deputatie stelt dan verder plots dat in 1994 een terrasoverkapping van 18m x 4m zou zijn vergund. Deze vergunning blijkt echter enkel over het vernieuwen van de doeken te gaan (zie ook besluit college van burgemeester en schepenen). Uit het advies van de gemeentelijk stedenbouwkundige ambtenaar blijkt dat net op het punt van de doeken de vergunning niet conform werd uitgevoerd. De gevolgtrekkingen van de deputatie over deze vergunning van 1994 zijn dan ook veel te verregaand. Wat er in de vergunning zat (vernieuwen doeken) werd blijkbaar niet gevolgd. Deze vergunning kan geenszins als basis worden beschouwd.*

*Uiteindelijk, in haar conclusie, stelt de deputatie trouwens dat de aanvraag moet vergeleken worden met de vergunde terrasoverkapping van 1983. Deze vergunning, voor zover zij bestaat en ooit conform werd uitgevoerd, heeft in ieder geval betrekking op een veel kleiner terras.*

*In de bestreden beslissing spuit de deputatie dus mist over welke de vroegere situatie was (1983, 1985, 1994, ...), minstens komt zo op een bijzonder onzorgvuldige wijze tot haar besluit, zonder een goede en deugdelijke inventarisatie van de feitelijke en juridische aspecten van het dossier.*

*In ieder geval is de thans aangevraagde vergunning niet in overeenstemming met wat er vroeger was opgericht. Voor zover dit was vergund – quod non – overlapt dit geenszins volledig met wat thans werd aangevraagd. Wat was opgericht was niet 100% conform de vergunningen.*

*Tevens heeft het college van burgemeester en schepenen de uitstalling van een winterterras geweigerd in juni 2017.*

*De bestreden beslissing is niet afdoende gemotiveerd. De deputatie heeft op een onzorgvuldige wijze het onderzoek gedaan van de feitelijke gegevens en is met schending van het zorgvuldigheidsbeginsel tot een beoordeling gekomen.*

*- De vergelijking met het terras van Tompouce is geenszins terecht.*

*o De deputatie stelt dat het agentschap Onroerend Erfgoed over de aanvraag van dit terras gunstig zou hebben geadviseerd. Dit is niet correct. Men heeft immers per vergissing over het hoofd gezien om advies te verlenen. Een gunstig advies werd dus geenszins verleend.*

*Het rechtsgevolg van het gebrek aan tijdig advies was toen dat de vergunningverlener aan de adviesvereiste kon voorbijgaan. Het is dus niet zo dat de ene keer gunstig en de andere keer ongunstig werd geadviseerd.*

*o Op het ogenblik van de adviesaanvraag bestond er in het dossier Tompouce geen beschermingsbesluit over de Burg.*

*o Het feit dat in een ander dossier, op een volledig andere plaats in Brugge, een andere beslissing zou zijn genomen, houdt trouwens niet in dat de voorliggende aanvraag aan de hand van alle relevante elementen moet worden beoordeeld. Dit is in casu door het agentschap gebeurd. De inhoud van dit advies wordt door de deputatie maar beperkt en op onterechte motieven in vraag gesteld.*

*o In het advies van het agentschap van 1 september 2017 wordt trouwens benadrukt dat het een solitair gesloten terras is, tussen de bomen gedrongen tussen de historische langsgewel en de bomenrij, dat het volume de historische baksteenarchitectuur én het typerend straatbeeld van het Pandreitje verstoord, ... dit zijn allemaal fundamenteel verschillende gegevens van het dossier Tompouce.*

*o De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar stelde het als terecht volgt :*

*...*

*De motivering in de bestreden beslissing faalt derhalve naar recht, is niet afdoende én er ligt een absoluut onzorgvuldige beoordeling voor.*

*De bestreden beslissing is kennelijk onredelijk.*

*- Om het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed te weerleggen, verwijst de deputatie vervolgens naar het feit dat van de stad het terras mag vervangen worden, een terras noodzakelijk is om een restaurant draaiende te houden, de binnenruimte te beperkt is om voldoende inkomsten te genereren. Omdat de stad de horeca in de binnenstad wenst te houden, wordt dan ook geoordeeld dat het wijzigen van de terrasoverkapping niet visueel storend is.*

*Hoe de visie van de stad op het behoud van horeca in de stad, kan doen besluiten dat er geen visueel storend element voorligt, is geenszins duidelijk. Dit zijn twee volledige aparte en verschillende beoordelingen. De ene kan geenszins uit de andere worden afgeleid.*

*Bovendien wordt in geen enkele van de negatieve adviezen, ook niet in dat van Onroerend Erfgoed, bepaalt dat geen terras meer mogelijk is.*

*Het argument van de deputatie is op dit punt kennelijk onredelijk en absoluut niet pertinent.*

*- Bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, verwijst de deputatie ook naar het voorlopig beschermingsbesluit van 6 februari 2018. Terecht betreft de deputatie dit besluit bij haar beoordeling. De beoordeling is echter niet pertinent en correct. Er kan naar het eerste middel worden verwezen.*

*Dit kan geenszins de goede ruimtelijke ordening ondersteunen.*

*..."*

## 2.2

De eerste tussenkomende partij antwoordt daarop:

*"...*

*De verscherpte motiveringsplicht - die in casu inderdaad onmiskenbaar voortvloeit uit de negatieve adviezen en het ongunstig verslag van de PSA – zou volgens verzoekende partij problematisch zijn.*

*Evenwel werd in de bestreden beslissing uitvoerig en pertinent geantwoord op het advies van het agentschap onroerend erfgoed. De door verzoekende partij aangehaalde overige adviezen werden eveneens besproken en weerlegd. (cfr. bestreden besluit p. 4-8.)*

*Er valt niet in te zien waarom het bestreden besluit een bijkomende formele passage over de beweerde aantasting van UNESCO werelderfgoed diende te bevatten, in zoverre het bestreden besluit uitvoerig en pertinent uiteenzet dat de deputatie van oordeel is dat het wijzigen van een vergunde terrasoverkapping niet visueel storend is, en er hoe dan ook geen afbreuk wordt gedaan aan de geïnventariseerde erfgoedwaarden. Dit alles te meer gebleken is dat er ter plaatse aan en tegen de gevel van het betrokken pand reeds meer dan 100 jaar een terrasconstructie gekend is (oorspronkelijk gesloten, nu open [met meer visibiliteit voor de erfgoedwaarden van het betrokken pand]).*

*Dat rekening wordt gehouden met de vergunde toestand sinds 1983 en de decennialange aanwezigheid van de terrasoverkapping vooraleer de binnenstad UNESCO werelderfgoed werd en vooraleer het voorlopig beschermingsbesluit werd vastgesteld, is daarbij geenszins onzorgvuldig.*

*Stellen dat de vergunde situatie niet duidelijk is, is niet ernstig. Nav de hoorzitting, waarop verzoekende partij het niet nodig achtte om aanwezig te zijn, werden door de Stad stukken van de vergunde toestand voorgelegd. De Deputatie verwijst uitdrukkelijk naar deze stukken + foto's om de vergunde toestand aan te tonen. En laat de Stad nu uitgerekend het orgaan zijn dat over een archief terzake beschikt.*

*Hoe dan ook bewijst verzoekende partij niets en beperkt ze zich tot loutere negaties.*

*Anders dan verzoekende partij beweert veronderstelt de motiveringsplicht niet dat elk argument uit een advies of bezwaar punt voor punt wordt weerlegd, maar volstaat het dat de motivering toelaat te begrijpen waarom de aangehaalde argumenten niet worden bijgetreden. Dit is te dezen het geval.*

*Andermaal herhaalt verzoekster tot tussenkomst dat het afbreken van de bestaande constructie een volstrekt irrelevant element is, nu dit elk jaar opnieuw gebeurt.*

*Verzoekende partij lijkt niet te - willen - beseffen dat de vergunde constructie demonteerbaar is, doorzichtig, en tussen 15 november en 15 maart niet aanwezig is.*

*Het mag dan ook niet verbazen dat de vergunning van 1994 betrekking heeft op het vernieuwen van de doeken aan "bestaande zonnetentconstructie". Bij deze vergunning is een plan gevoegd waaruit blijkt dat het minstens om een zeer gelijkaardige constructie gaat (stuk 6).*

*Anders dan verzoekende partij lijkt aan te nemen werd ook middels het bestreden besluit geen vergunde permanente aanwezige terrasconstructie/uitbouw vergund, maar een wegneembare terrasoverkapping.*

*De beoordeling van verwerende partij dat dergelijke constructie met draagwerk in donkerbruin aluminium en oproldoek geen afbreuk doet aan de historische waarde van de omgeving is geenszins kennelijk onredelijk.*

*Anders dan verzoekende partij betoogt, werd hierbij niet voorbijgegaan aan recente wijzigingen inzake regelgeving en bescherming, nu afdoende werd gemotiveerd dat de*

*terrasoverkapping gewoonweg geen afbreuk doet aan de historische waarde van het pand, des te meer vermits de waarde luidens het voorlopig beschermingsbesluit vooral gesitueerd zit in de trapgevels en minder in de gevel op het gelijkvloers. (cfr. bespreking eerste middel)*

*Het gegeven dat - overigens niet onterecht - de gelijkheid tussen restaurantuitbaters mee in overweging wordt genomen, en er rekening wordt gehouden met het standpunt van de Stad Brugge, die de horeca in de binnenstad wil behouden, maakt nog niet dat de (afzonderlijke) beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en het behoud van de erfgoedwaarden daarom komt te vervallen.*

*Dat met twee maten en gewichten wordt gewogen blijkt overigens ook uit het feit dat bij "Klein Venetië", de buur op minder dan 30m en in dezelfde situatie, eveneens een - op dezelfde dag afgeleverde - vergunning voor terrasoverkapping werd verkregen, die door verzoekende partij klaarblijkelijk niet werd bestreden.*

*Zo ook met de Tom Pouce ( stuk 9) op de Burg, één van de waardevolste pleinen in Brugge, dat trouwens beschermd is. Tussenkomen partij kan niet het slachtoffer zijn van het niet tijdig uitbrengen van advies door verzoekende partijen;*

*Kritiek op deze bijkomende motieven laat niet toe tot de onwettigheid van het bestreden besluit te leiden, nu de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening terdege onderzocht en gemotiveerd werd. Ook hier vermag Uw Raad zich niet in de plaats te stellen van verwerende partij.*

*...*

## 2.3

De tweede tussenkomen partij voegt daar nog aan toe:

*“..."*

*In wezen komen alle negatieve adviezen erop neer (en ook niet meer) dat de aangevraagde werken een negatieve impact hebben op de erfgoedwaarden van het werelderfgoed. Het volume verstoort visueel de historische baksteenarchitectuur die kenmerkend is voor de Brugse binnenstad. 'De boogvorm en het witte zeildoek worden als storend ervaren'...en verder 'esthetisch niet passend', 'te dominant aanwezig in het straatbeeld', enz... Deze subjectieve bevindingen zijn ook niet meer dan subjectieve bevindingen die in de meeste gevallen worden weerlegd met andere subjectieve bevindingen.*

*Indien dergelijke subjectieve bevindingen in adviezen niet nader worden verduidelijk, vereist de motiveringsverplichting, zelfs de verzwaarde motiveringsverplichting, geen nadere uiteenzetting dan de reden van de vergunningverlenende overheid waarom zij deze subjectieve aannames niet volgt. Het bestreden besluit heeft in zijn motivering voldoende duidelijk uiteengezet waarom deze aannames niet worden gevolgd. Dat men het hiermee niet noodzakelijk eens is betekent nog niet dat de formele motiveringsverplichting dan wel de andere in het middel vernoemde bepalingen en beginselen zijn geschonden.*

*...”*

## Beoordeling door de Raad

### 1.

De verzoekende partij verwijst in haar tweede middel naar het voorlopig beschermingsbesluit, het ongunstig advies van het agentschap onroerend erfgoed en de andere ongunstige adviezen van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar en van de provinciale stedenbouwkundige

ambtenaar, om te besluiten dat de verwerende partij de aanvraag helemaal niet zorgvuldig beoordeeld heeft.

In haar eerste middel verwijst de verzoekende partij, naast de bindende waarde van het advies van het agentschap onroerend erfgoed, ook naar de foutieve beoordeling van de impact van het voorlopig beschermd stadsgezicht door de verwerende partij.

2.

Het wordt niet betwist dat de aanvraag gelegen is binnen het stadsgezicht "Vismarkt, Huidenvettersplein en Rozenhoedkaai met omgeving", voorlopig beschermd bij ministerieel besluit van 6 februari 2018.

Na het nemen van de bestreden beslissing is dit definitief beschermd bij ministerieel besluit van 12 november 2018.

De verwerende partij moet, als vergunningverlenende overheid, concreet en met respect voor de verplicht in te winnen adviezen, onderzoeken of de aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening (waarbij zij de noodzakelijke of relevante aandachtpunten en criteria bij haar beoordeling moet betrekken), evenals of de aanvraag al dan niet strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, of onwenselijk is omwille van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden in andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening.

Omwille van de aard van de aanvraag, de ligging in een woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde en binnen de perimeter van een ten tijde van de bestreden beslissing voorlopig beschermd stadsgezicht, evenals (de overwegingen in) het advies van het agentschap onroerend erfgoed, zoals bijgetreden door de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar en de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, moet de verwerende partij bijzonder aandacht besteden aan de beoordeling en de motivering van de conformiteit van de aanvraag met het voorlopig beschermd stadsgezicht en aan de cultuurhistorische aspecten van de aanvraag (als een noodzakelijk en relevant te beoordelen aandachtspunt, zoals bedoeld in artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO met betrekking tot de verenigbaarheid van de aanvraag met een goede ruimtelijke ordening).

Wanneer de verwerende partij bij haar beoordeling van de aanvraag afwijkt van (gemotiveerde) adviezen, neemt zij een niet-evidente beslissing, waardoor grotere eisen gelden voor haar verplichting tot formele motivering en zorgvuldigheid, in het bijzonder met betrekking tot de overwegingen in de (andersluidende) adviezen.

3.

De Raad kan zijn beoordeling van de verplicht in te winnen adviezen (van het agentschap onroerend erfgoed en van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar), evenals van de eisen van een goede ruimtelijke ordening, niet in de plaats stellen van die van de vergunningverlenende overheid.

Bij de uitoefening van het wettigheidstoezicht op de bestreden beslissing is de Raad alleen bevoegd te onderzoeken of de verwerende partij haar appreciatiebevoegdheid behoorlijk heeft uitgeoefend, meer bepaald of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij, op basis daarvan, in redelijkheid haar (bestreden) beslissing heeft kunnen nemen.

Een beslissing is alleen maar kennelijk onredelijk wanneer de Raad oordeelt dat de beslissing van de verwerende partij dermate afwijkt van het normaal te verwachten beslissingspatroon, dat het ondenkbaar is dat een ander zorgvuldig handelend bestuur, in dezelfde omstandigheden, dezelfde beslissing zou nemen.

Om te voldoen aan de formele motiveringsplicht moet de verwerende partij in haar beslissing duidelijk de met een goede ruimtelijke ordening verband houdende redenen vermelden waarop zij haar beslissing steunt, zodat een belanghebbende met kennis van zaken de beslissing kan aanvechten. De vermelde motieven moeten afdoende zijn.

4.

In het ongunstig advies van het agentschap onroerend erfgoed van 1 september 2017 is te lezen:

“...  
De werken hebben betrekking op de kernzone van de als werelderfgoed erkende binnenstad van Brugge.

*Dit onroerend erfgoed werd door Unesco erkend als werelderfgoed omwille van volgende criteria:*

*criterium (iii): Het historische centrum van Brugge getuigt van de aanzienlijke beïnvloeding gedurende een lange periode op het vlak van architectuur. In het bijzonder de baksteengotiek en van de voorkeur voor innovatieve artistieke stromingen bij de ontwikkeling van de middeleeuwse schilderkunst als geboorteplaats van de Vlaamse Primitieven.*

*criterium (iv): Het historische centrum van Brugge is een buitengewoon voorbeeld van een architecturaal ensemble dat bijzondere stadia in het middeleeuwse Europa illustreert op commercieel en cultureel gebied, met de openbare, sociale en religieuze complexen als levende getuigen.*

*criterium (vi): Het historische centrum van Brugge was de geboorteplaats van de Vlaamse Primitieven en een centrum van mecenaat en ontwikkeling van de schilderkunst in de middeleeuwen, met als vertegenwoordigers onder meer Jan Van Eyck en Hans Memling.”*

*De aangevraagde werken hebben een negatieve impact op de erfgoedwaarden van het werelderfgoed omwille van de volgend reden: Het betreft een aanvraag tot bouwen van een gesloten terrasconstructie gelijkaardig aan de geplaatste doch, nog niet vergunde terrasconstructie Braambergstraat 1. De plannen verwijzen naar de gerealiseerde constructie op de Burg, doch bevatten geen gegevens over de reeds geplaatste bloembakken met glazen schermen. Blijven deze of zijn deze te verwijderen?*

*De gesloten terrasconstructie bestaat uit een verhoogde houten vloer met luifelconstructie op poten aan de voorzijde, afgesloten met twee glazen windschermen die tot boven gesloten zijn en de mogelijkheid om aan de voorzijde een doorzichtig rolgordijn naar beneden te laten bij regenweer, zodat de constructie volledig gesloten is. De toegang kan dan genomen worden via de glazen windschermen die open schuiven.*

*Dit solitair gesloten terras tussen de bomen staat gedrongen tussen de historische langsgevel en de bomenrij. Het volume verstoort visueel de historische baksteenarchitectuur die kenmerkend is voor de Brugse binnenstad en het typerend straatbeeld van het Pandreitje. De boogvorm en het witte zeildoek worden als storend*

*ervaren. Noch de vorm noch het kleur integreren zich in het straatbeeld ten opzichte van de historische baksteenarchitectuur en zijn groene omgeving.*

*De werken werden stilgelegd tijdens de bouw van de nieuwe constructie zonder vergunning. Op vandaag ligt er een verhoogde vloer die tot 60 cm hoog komt (wegens de helling in de straat?). deze is omgeven door een leuning van metaal en op de kop van het terras twee bloembakken met windschermen. De bloembakken worden echter niet gebruikt, doch zijn voorzien van hangpotten aan de buitenzijde. Het huidige open terras met parasols integreert zich veel beter in de beboomde en historische omgeving dan de voormalige gesloten terrasconstructie.*

*...*

Verder in het advies stelt het agentschap onroerend erfgoed, naast het voorstel om een globale visie voor de horecaterrassen in de Brugse binnenstad te (laten) ontwerpen, een alternatief open gevelterras voor.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert als volgt eveneens ongunstig op 20 oktober 2017:

*“ ...*

#### ***Kunsthistorische beschrijving, evaluatie en randvoorwaarde***

*...*

*Het pand is kunsthistorisch en stadslandschappelijk waardevol. De geplande werken zijn nefast voor zowel de stadslandschappelijke waarde van het pand als voor de stadslandschappelijke waarde van het Pandreitje. Sector Unesco en de dienst Monumentenzorg en Erfgoedzaken geven uitdrukkelijk ongunstig advies.*

*Bij plaatsing van een open terrasconstructie met parasols en/of een zonnetent wordt het zicht op de gevel veel minder gehinderd. De stadslandschappelijke waarde wordt zo veel minder geschaad.*

#### ***Evaluatie architecturaal concept***

*Sector Unesco meent dat de gevraagde constructie esthetisch niet passend zal zijn op deze stadslandschappelijke waardevolle plaats en vóór deze stadslandschappelijke waardevolle gevel. De constructie zal te dominant aanwezig zijn in het straatbeeld. Het zal het straatbeeld ontsieren alsook het waardevolle pand als dusdanig.*

*Aangezien men al gestart was met de plaatsing van de nieuwe overdekte terrasconstructie en de werken hierop onmiddellijk werden stilgelegd, heeft men voorlopig een open los terras ingericht zonder overkapping. Foto's hiervan tonen aan dat deze situatie veel mooier en soberder is en bovendien veel minder nadelig voor het zicht op het waardevolle pand waartoe het terras behoort (zie foto's).*

*Op de foto's is ook te zien dat men windschermen heeft geplaatst. Deze windschermen beantwoorden niet aan de gangbare randvoorwaarden voor de binnenstad, nl. bloembakken met een levend groene haag waarachter een glasplaat wordt voorzien die dezelfde hoogte heeft als de groene haag. Hier werd een lompe windscherminstructie geplaatst, waaraan een paar bloembakjes werden gehangen. Dit is esthetisch niet aanvaardbaar. De plaatsing van deze windschermen is vergunningsplichtig. Regularisatie van de uitgevoerde windschermen zal niet gunstig geadviseerd worden door de dienst.*

*Sector Unesco kan wel akkoord gaan met in de hoogte uitschuifbare windschermen, doch beperkt tot tweemaal de vaste hoogte en niet driemaal zoals te zien is op de foto's van de uitgevoerde toestand.*

*Mocht het college een vaste terrasoverkapping op die plaats alsnog overwegen (ondanks alle ongunstige adviezen), dan dient alsnog de aanvraag te worden geweigerd omwille van de beperkte architecturale kwaliteit van de gevraagde constructie.*

*Momenteel worden nl. de randvoorwaarden vastgelegd voor de nieuwe terrasoverkappingen op de Markt. Dit gebeurt in samenspraak met de Vlaamse Overheid en met de constructeur/leverancier. Deze laatste vormt ook de link met de handelaars.*

*Deze gesprekken verlopen constructief en een compromis is in zicht. Het is belangrijk dat voor alle overdekte terrasconstructies (waar de plaatsing ruimtelijk aanvaardbaar is) eenvormigheid wordt nagestreefd.*

*Uit de voorstellen voor de Markt blijkt dat er meer esthetische alternatieven bestaan. Zo is een terrasoverkapping mogelijk zonder vooraan een horizontale verbinding te moeten voorzien tussen de steunelementen. Dit resulteert in een grotere openheid en bijgevolg een betere zichtbaarheid op de achterliggende waardevolle gevels. Ook blijkt dat grotere overspanningen mogelijk zijn met slechts 2 steunelementen (tot 6 m).*

*Uit deze gegevens blijkt dat een veel esthetischer resultaat kan worden bekomen dan wat nu gevraagd wordt (met horizontale verbinding vooraan en met dubbele steunelementen centraal). Sector Unesco geeft dan ook ongunstig advies voor de architectuur van de gevraagde terrasoverkapping.*

*In de aanvraag wordt verwezen naar de vergunde constructie op de Burg (Tompouce).*

*Deze vergelijking mag/kan o.i. niet worden gemaakt. Daar gaat het sowieso al om een veel groter plein. De constructie werd bovendien niet 100% uitgevoerd volgens de vergunning (o.a. m.b.t. de kleur van het doek). Intussen betreuren zowel de Vlaamse Overheid als Sector Unesco het feit dat destijds onvoldoende werd nagedacht over de impact van deze vergunning (op lijst) op de binnenstad. Met de huidige inzichten zou deze constructie vermoedelijk niet opnieuw gunstig worden geadviseerd. De vergunning dateert ook van vóór de bescherming als stadsgezicht, dus sowieso zou de Vlaamse Overheid dit nu niet meer aanvaarden. Dergelijke constructies worden nl. nooit gunstig geadviseerd in beschermde stadsgezichten (bindend advies).*

*Het is dan ook de uitdrukkelijke wens van de Vlaamse Overheid om werk te maken van een nieuwe terrasverordening, waarbij niet louter over de Markt wordt nagedacht, maar ook over alle terrasconstructies in beschermde stadsgezichten en in de binnenstad tout court.”*  
...

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert als volgt ongunstig:

“ ...

*Er wordt voorzien in een terrasconstructie met heel wat verticale steunpunten (in het midden zelfs dubbele steunpunten) en dwarse verbindingselementen. Deze constructie is weinig esthetisch en ontnemt het zicht op de waardevolle langsgevel. Bovendien is de constructie op deze plaats gewrongen tussen de gevel en de bomen.*



*Een eenvoudiger structuur zou hier beter passen in het straatbeeld. Hierbij kan gedacht worden aan een open terras met een zonneluifel. De voorgestelde constructie, die zowat aan alle zijden afsluitbaar is, is te opvallend in het straatbeeld aanwezig. Bovendien wordt het openbaar domein daardoor steeds meer geprivatiseerd.*

...

Uit voorgaande adviezen blijkt de negatieve visuele impact van de aanvraag en de aantasting van de erfgoedwaarden, die bevestigd worden door het voorlopig beschermingsbesluit.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat zij het niet eens is met het advies van het agentschap onroerend erfgoed en verwijst daarbij naar het reeds sinds 1986 aanwezig en vergund terras en naar een gunstig geadviseerde overkapping van een ander restaurant: zij stelt dat er niet met twee maten en twee gewichten geadviseerd kan worden.

De verwerende partij verwijst vervolgens naar de visie van de stad Brugge dat “een terras in de binnenstad noodzakelijk is om een restaurant draaiende te houden” en dat “het wijzigen van een vergunde terrasoverkapping niet visueel storend is”.

De verwerende partij besluit dat er “geen afbreuk” wordt gedaan “aan de historische waarde van de omgeving”, onder andere met verwijzing naar “een draagwerk in zwart aluminium en een oproldoek in grijs” van het met de bestreden beslissing vergund terras.

Bij de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening stelt de verwerende partij in de bestreden beslissing dat de aanvraag “een opener en mooiere afwerking” voorziet dan er nu is en dat horeca “een essentieel onderdeel” is van de “toeristenstad” Brugge en verder vergelijkt zij de met de bestreden beslissing vergunde terrasoverkapping met een gelijkaardige overkapping van het andere restaurant.

De Raad oordeelt dat deze motivering van de bestreden beslissing afwijkt van (voormeld geciteerd) ongunstig advies van het agentschap onroerend erfgoed, dat zowel de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar als de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar bijtreden.

Los van het antwoord op de vraag of het advies van het agentschap onroerend erfgoed al dan niet bindend is, oordeelt de Raad dat het agentschap in dat advies stelt dat de aanvraag een “negatieve impact heeft op de erfgoedwaarden van het werelderfgoed” omdat “het solitair gesloten terras” een visuele verstoring is van “de historische baksteenarchitectuur, die kenmerkend is voor de Brugse binnenstad én het typerend straatbeeld van het Pandreitje”.

Het agentschap onroerend erfgoed ervaart de “boogvorm en het witte zeildoek” als storend en besluit in het advies: “noch de vorm noch het kleur integreren zich in het straatbeeld ten opzichte van de historische baksteenarchitectuur en zijn groene omgeving”.

Wanneer de verwerende partij, zoals in de bestreden beslissing, bij de beoordeling van de aanvraag afwijkt van het gemotiveerd ongunstig advies van het agentschap onroerend erfgoed, dat de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar bijtreedt, en waarbij telkens verwezen wordt naar de erfgoedwaarden van het pand, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, en beslist dat de aanvraag verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening, vereisen de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel dat zij haar beslissing daarover zéér concreet en zorgvuldig motiveert.

5.

De verwerende partij wijst vooreerst op het reeds sinds 1983 bestaand terras om te besluiten dat de historische baksteenarchitectuur niet visueel verstoord wordt.

Los van de vraag welk 'bestaand' terras vergund was (uit het administratief dossier en de door de procespartijen bijgebrachte foto's blijken er in de loop der jaren verschillende soorten terrassen geweest te zijn), blijkt uit het administratief dossier en het er bijgevoegd plan met foto's dat de aanvraag op het eerste gezicht een nieuwe aanvraag is, zoals de verzoekende partij terecht stelt.

De aanvraag beoogt immers een terrasoverkapping, bestaande uit een zwarte aluminium draagconstructie, een boogvorm, wit zeildoek, een balustrade in smeedwerk, ... hetgeen er anders uitziet dan de foto's van de "bestaande situatie", zodat de verwerende partij, ook omwille van de ongunstige adviezen, opnieuw moet onderzoeken of deze terrasoverkapping wel past in het voorlopig beschermd stadsgezicht.

In het ongunstig advies wijst het agentschap onroerend erfgoed op de visuele verstoring van de historische baksteenarchitectuur, en de boogvorm en wit zeildoek als storende elementen.

De verwerende partij motiveert de bestreden beslissing daarover helemaal niet: het volstaat niet om te stellen dat de constructie "geen afbreuk doet aan de historische waarde van de omgeving".

De loutere vermelding in de bestreden beslissing dat het een "draagwerk in zwart aluminium" en "oproldoek in grijs" is, is geen zorgvuldig onderzoek van de aantasting van de erfgoedwaarden.

Ook de loutere stelling van de verwerende partij dat het een "opener en mooiere afwerking" is dan er vroeger aanwezig was, is niet voldoende om te beslissen dat de aanvraag geen afbreuk doet aan de erfgoedwaarden.

Dat een buitenterras noodzakelijk is om voldoende inkomsten te genereren en dat horeca belangrijk is in een toeristenstad, is geen argument ter weerlegging van adviezen met betrekking tot de erfgoedwaarde van een pand.

Verder vergelijkt de verwerende partij de aanvraag met het terras van een ander restaurant op de Burg (die eveneens beschermd is), waarvoor het agentschap onroerend erfgoed wel gunstig geadviseerd zou hebben, maar die vergelijking loopt op het eerste gezicht mank: het ander restaurant is niet gelegen binnen de contouren van het voorlopig beschermd stadsgezicht voor het pand waarop de bestreden beslissing betrekking heeft.

Dat een gelijkaardige overkapping aangevraagd is op een andere plaats in de stad Brugge is geen zorgvuldige beoordeling van de aantasting van de erfgoedwaarden door de aanvraag, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft.

De verwijzing door de verwerende partij naar het "gevaarlijk precedent" dat één restaurant wel een overkapping "krijgt" en een ander niet, is, op zichzelf en omwille van de ongunstige adviezen met betrekking tot erfgoed, geen afdoende motivering van de met de bestreden beslissing verleende vergunning.

De verwerende partij toont niet aan dat allerlei specifieke aspecten in het ongunstig advies van het agentschap onroerend erfgoed, zoals het solitair gesloten terras, tussen de bomen gedrongen, de verstoring van de historische baksteenarchitectuur en het typerend straatbeeld van Pandreitje, ook van toepassing is voor het ander restaurant met een gelijkaardige terrasoverkapping.

De verwijzing van de eerste tussenkomenende partij naar het pand aan de overzijde van de Braambergstraat, waar de verzoekende partij laattijdig administratief beroep heeft aangetekend tegen de vergunning van een gelijkaardige terrasoverkapping is, om dezelfde redenen, irrelevant.

6.

De verwerende partij leidt in de bestreden beslissing uit het voorlopig beschermingsbesluit af “dat de waarde gesitueerd zit in de trapgevels en minder in de gevel op het gelijkvloers” en stelt dat de trapgevel wordt behouden en dat “het voorzien van een overdekt terras” hieraan geen afbreuk doet, terwijl “het Pandreitje op zich, waar het terras effectief gelegen is, (...) niet opgenomen (is) in het besluit” en er aan de beheersdoelstellingen van het voorlopig vastgesteld beschermingsbesluit “geen definitieve gevolgen” kunnen gekoppeld worden, zodat de terrasoverkapping “op geen enkele wijze afbreuk doet aan deze trapgevels aangezien deze zich bovenaan bevinden” en het “bijna onmogelijk is”, omwille van de breedte van de straat, “om de trapgevels en de terrasoverkapping in één beeld te zien”, omdat men ofwel de terrasoverkapping ziet, ofwel de trapgevels.

De verwerende partij besluit dat de met de bestreden beslissing vergunde terrasoverkapping dan ook geen afbreuk doet aan de historische waarde van het pand, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft.

De verwerende partij negeert daarbij echter de effectieve rechtsgevolgen van het voorlopig beschermingsbesluit, zoals de verzoekende partij, zowel in haar eerste als tweede middel, stelt.

Artikel 6.1.9 Onroerend Erfgoeddecreet (hierna OED genoemd), zoals van toepassing op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing, bepaalt:

*“§ 1. Vanaf de dag van ontvangst, vermeld in artikel 6.1.6, zijn op de onroerende goederen, vermeld in het besluit tot voorlopige bescherming, gedurende een termijn van maximaal negen maanden de rechtsgevolgen van een bescherming voorlopig van toepassing.*

*Vanaf de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 6.1.5, zijn op de onroerende goederen, vermeld in het besluit tot voorlopige bescherming van een cultuurhistorisch landschap, gedurende een termijn van maximaal negen maanden de rechtsgevolgen van een bescherming voorlopig van toepassing.”*

Artikel 6.1.10 OED bepaalt:

*“De rechtsgevolgen van een besluit tot voorlopige bescherming zijn van toepassing:*

*1° op de zakelijkrechthouders vanaf de kennisgeving, vermeld in artikel 6.1.6;*

*2° op de gebruikers en de eigenaars van de cultuurgoederen vanaf de kennisgeving door de zakelijkrechthouders, vermeld in artikel 6.1.6;*

*3° op iedereen vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, vermeld in artikel 6.1.5.”*

Op 12 november 2018 is het stadsgezicht definitief beschermd.

In de bestreden beslissing stelt de verwerende partij dat er een voorlopig vastgesteld beschermingsbesluit is, zodat “er nog geen definitieve gevolgen aan deze doelstellingen kunnen gekoppeld worden”.

Dat is echter niet correct.

Uit voormelde bepalingen blijkt dat een voorlopige bescherming dezelfde rechtsgevolgen heeft als een definitieve bescherming.

De verwerende partij heeft op het eerste gezicht onzorgvuldig beslist dat er geen definitieve gevolgen aan kunnen gekoppeld worden; wanneer een stadsgezicht voorlopig beschermd is op het moment dat de bestreden beslissing genomen wordt, moet de vergunningverlenende overheid daar rekening mee houden, alsof het een definitieve bescherming zou zijn.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing ook verkeerdelijk, zoals de verzoekende partij in haar eerste middel opwerpt, dat het Pandrijtje niet opgenomen is in het beschermingsbesluit.

Een deel van het Pandrijtje, namelijk de hoek met de Braambergstraat, met daarin zowel het pand, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, als het pand aan de overzijde, valt wel onder het beschermingsbesluit: daarover is de verwerende partij in de bestreden beslissing manifest onjuist.

Bovendien stelt de verwerende partij verkeerdelijk dat de bescherming alleen betrekking heeft op de trapgevels" die zich "bovenaan" bevinden, waardoor het "bijna onmogelijk (is) om de trapgevels en de terrasoverkapping in één beeld te zien".

Het voorlopig beschermingsbesluit beschrijft het pand, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, als:

“...

*Braambergstraat nummer 2, hoekpand bij het Pandreitje, zogenaamd "De Tanghe". Diephuis van drie traveeën breed aan de Braambergstraat en twee traveeën diep aan het Pandreitje. Gebouwd in de 17e-eeuw. Achterbouw in neo-barokke stijl van 1972-1974.*

*Verankerde bakstenen trapgevel gericht naar de Braambergstraat. De begane grond had oorspronkelijk een tweeledige indeling (zie geblokte ontlastingsbogen). Sinds 1972 vierledig puivenster met natuurstenen tussenstijlen en afgeschuinde dagkanten. Op de bovenverdieping en de zolderverdieping rechthoekige vensters met afgeschuinde dagkanten, strek en geblokte ontlastingsbogen aanleunend bij de lokale barok. In de top een hijsbalkgat. Aan het Pandreitje een lijstgevel met centrale getrapte top. Het linker bovenvenster is een gedicht zandstenen kruiskozijn onder geblokte ontlastingsboog. De gevel is opengewerkt met rechthoekige vensters onder strek en voor de zolder met bijkomende afgeschuinde dagkanten en geblokte ontlastingsboog. Neo-barokke aanbouw van vier traveeën breed getypeerd door een centrale tuitgevel, kruiskozijnen en geblokte ontlastingsbogen met mascaronsluitstenen.”*

Het voorlopig beschermingsbesluit heeft dus niet alleen betrekking op de trapgevels, maar ook op andere elementen in de gevel, zoals de vensters en de lijstgevel.

Het kan op het eerste gezicht moeilijk ontkend worden, mede omwille van de bij het dossier gevoegde foto's, dat de terrasoverkapping een deel van de gevel aan het zicht zal onttrekken.

De bewering van de verwerende partij dat het bijna onmogelijk is de trapgevels en de terrasoverkapping in één beeld te zien, is op het eerste gezicht kennelijk onzorgvuldig en onredelijk.

Uit de door de verzoekende partij bijgebrachte foto's blijkt duidelijk dat het pand een geheel is, op een hoek van twee straten, waardoor de verwerende partij niet kan stellen dat de trapgevels en de

terrasoverkapping “bijna onmogelijk” in één beeld kunnen gezien worden en dit ook geen zorgvuldige weerlegging is van voormelde ongunstige adviezen.

Uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt dan ook op het eerste gezicht dat de verwerende partij de impact van de aanvraag op de erfgoedwaarden, omwille van het voorlopig beschermingsbesluit, manifest verkeerd beoordeelt.

Dat er ter plaatse al 100 jaar terrassen zijn, of dat in de winter auto's tot tegen de gevel geparkeerd staan, zoals de eerste tussenkomende partij opwerpt, is niet relevant.

Over de terrassen wordt op het eerste gezicht niets vermeld in het voorlopig beschermingsbesluit.

De uiteenzetting van de eerste tussenkomende partij hierover is bovendien niet terug te vinden in de bestreden beslissing.

Hetzelfde geldt over de uiteenzetting van de eerste tussenkomende partij dat het zicht blijft bestaan omdat het terras demonteerbaar is en in de winterperiode wordt opgeborgen.

De eerste tussenkomende partij werpt ook nog op dat zij geen eigenaar of gebruiker is van het beschermd stadsgezicht, maar het voorlopig beschermingsbesluit geldt “voor iedereen” vanaf de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, hetgeen betekent dat de verwerende partij daar rekening moet mee houden bij de beoordeling van de aanvraag.

7.

De Raad oordeelt dan ook dat de verzoekende partij op het eerste gezicht aantoont dat de overwegingen in de bestreden beslissing, omwille van de motiveringsplicht en de zorgvuldigheidsplicht van de verwerende partij, in redelijkheid geen afdoende en zorgvuldige beoordeling zijn, waarbij de verwerende partij concreet en op basis van zekere, precieze en pertinente gegevens onderzoekt of de aangevraagde terrasoverkapping conform is met het voorlopig beschermd stadsgezicht en met een goede ruimtelijke ordening, in het bijzonder omwille van de overwegingen in het gemotiveerd andersluidend (ongunstig) advies van het agentschap onroerend erfgoed, zoals bijgetreden door de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar en de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

Het eerste en tweede middel zijn, in de aangegeven mate, op het eerste gezicht dan ook ernstig.

## BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de bvba LUPAN is ontvankelijk voor de behandeling van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing.
2. Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de stad BRUGGE is ontvankelijk voor de behandeling van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de bestreden beslissing.
3. De Raad beveelt de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van 8 maart 2018, waarbij aan de eerste tussenkommende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het vernieuwen van een bestaande terrasoverkapping op een perceel, gelegen te 8000 Brugge, Pandreitje 1, met als kadastrale omschrijving 2<sup>de</sup> afdeling BRUGGE, sectie B, nr. 1163A.
4. De uitspraak over de kosten van het geding wordt uitgesteld tot de uitspraak over de vordering tot vernietiging van de bestreden beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 12 maart 2019 door de tiende kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tiende kamer,

Bart VOETS

Eddy STORMS